

Raport 2023 - dla mieszkańców

Edukacja

Od wielu lat każdego roku przychodziło na świat około 250 mieszkańców Dzierżonowa, jednak od 2019 r. zauważalna jest tendencja spadkowa. Niż demograficzny nadal się utrzymuje i w kolejnych latach do systemu edukacji będą wchodziły mniej liczne roczniki. W 2023 r. urodziło się w Dzierżonowie tylko 130 dzieci.

2023 r. był dla oświaty czasem szczególnym. Nie tylko ze względu na istotne zmiany systemowe, ale także z okazji 550. rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika i 250-lecia Komisji Edukacji Narodowej. Dzięki programowi Laboratoria Przyszłości mogliśmy wyposażyć dzierżonowski szkoły w nowoczesny sprzęt do prowadzenia atrakcyjnych zajęć dydaktycznych.

Zrealizowano nowe programy „Bon na laptopa dla nauczycieli” oraz program „Laptop dla ucznia”. Jednym z priorytetów była też troska o kondycję psychiczną i fizyczną dzieci i młodzieży. Stąd też zwiększenie dostępności specjalistów - psychologów, pedagogów, logopedów i pedagogów specjalnych w przedszkolach i szkołach podstawowych.

Żłobki

W Dzierżonowie obecnie jest 275 miejsc w żłobkach, w tym 72 miejsca w żłobku publicznym. W 2023 r. funkcjonowały:

- Żłobek Miejski nr 1 w Dzierżonowie (72 miejsca),
- Niepubliczny Żłobek „Akademia Maluszka” w Dzierżonowie (60 miejsc),
- Niepubliczny Żłobek „Sówka” w Dzierżonowie (95 miejsc),

- Żłobek Niepubliczny „Kraina Czarów” w Dzierżoniowie (48 miejsc).

Ponadto w Dzierżoniowie znajduje się Żłobek Gminny „Sudeckie skrzaty”, do którego uczęszczają głównie dzieci z Gminy Dzierżoniów.

Żłobek Miejski nr 1 dysponuje 72 miejscami dla maluszków

Liczba dzieci urodzonych w poszczególnych latach wg danych zawartych w systemie ewidencji ludności prowadzonym przez miasto:

- 2019 r. - 219
- 2020 r. - 190
- 2021 r. - 196
- 2022 r. - 172
- 2023 r. - 130

Dzierżoniowski bon żłobkowy

Do sierpnia 2023 r. dzieciom, które nie zostały przyjęte do Żłobka Miejskiego nr 1 w Dzierżoniowie, miasto dofinansowywało pobyt w trzech żłobkach niepublicznych. Co miesiąc przekazywana była dotacja 500 zł na dziecko.

Obraz

1.684.809 zł

+12,5%

do roku 2022

Wydatki miasta na żłobek w 2023 r.

opis

W 2023 roku miasto wydatkowało 1.684.809 zł na funkcjonowanie żłobków. To o 1,52% więcej niż w 2022 roku.

Od 1 lipca 2023 r. dzierzoniowscy rodzice i opiekunowie, korzystający z niepublicznej placówki w formie żłobka, mogą ubiegać się o świadczenie pieniężne „Dierzoniowski Bon Żłobkowy” w wysokości 500 zł miesięcznie. Bony przyznawane są od września 2023 r. Zajmuje się tym Ośrodek Pomocy Społecznej w Dierzoniowie. Na dzień 31 grudnia 2023 r. przyznanych zostało 76 bonów żłobkowych. W okresie od września do grudnia 2023 r. wypłacono rodzicom kwotę 129.854 zł.

Obchody 50-lecia Żłobka Miejskiego nr 1

Dyrektor żłobka Magdalenie Bochenek przypadł zaszczyt organizacji 50-lecia placówki. Uroczystość rozpoczęto częścią nieoficjalną na Festynie Rodzinnym 2 czerwca. W ogrodzie żłobka było mnóstwo dobrej zabawy, muzyki, tańców i innych atrakcji. 16 czerwca w Szkole Podstawowej nr 1 odbyły się oficjalne obchody z udziałem wielu zaproszonych gości.

Na przestrzeni lat żłobek zmieniał swe oblicze, swą specyfikę i strukturę, w istocie jednak pozostał taki sam. To nie tylko miejsce czy instytucja, to przede wszystkim społeczność tworzona przez dzieci, rodziców, opiekunów i

pracowników obsługi. Uroczystość przypominała wszystkim, że na przestrzeni tych 50 lat najważniejsi zawsze byli rodzice i dzieci. Duszą żłobka zawsze byli i są opiekunowie i pracownicy obsługi, a dumą absolwenci.

16 czerwca w Szkole Podstawowej nr 1 odbyły się oficjalne obchody 50-lecia żłobka z udziałem wielu zaproszonych gości.

Przedszkola

W 2023 r. sieć placówek oświatowych działających na terenie Dzierżoniowa nie uległa zmianie. Na terenie Dzierżoniowa w 2023 r. funkcjonowały:

Przedszkola Publiczne - ich organem prowadzącym jest miasto:

- Przedszkole Publiczne nr 1 im. Jana Brzechwy, ul. Batalionów Chłopskich 20, dyrektor Iwona Cegiełka,
- Przedszkole Publiczne nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałem Specjalnym, ul. Miernicza 2, dodatkowa lokalizacja ul. Złota 8, dyrektor Magdalena Dawid,
- Przedszkole Publiczne nr 3, os. Błękitne 26, dyrektor Anna Okarma-Rajczakowska,
- Przedszkole Publiczne nr 7, os. Tęczowe 3, dyrektor do 24.08.2023 r. Alicja Łazor, od 01.09.2023 r. Anna Ekiert.

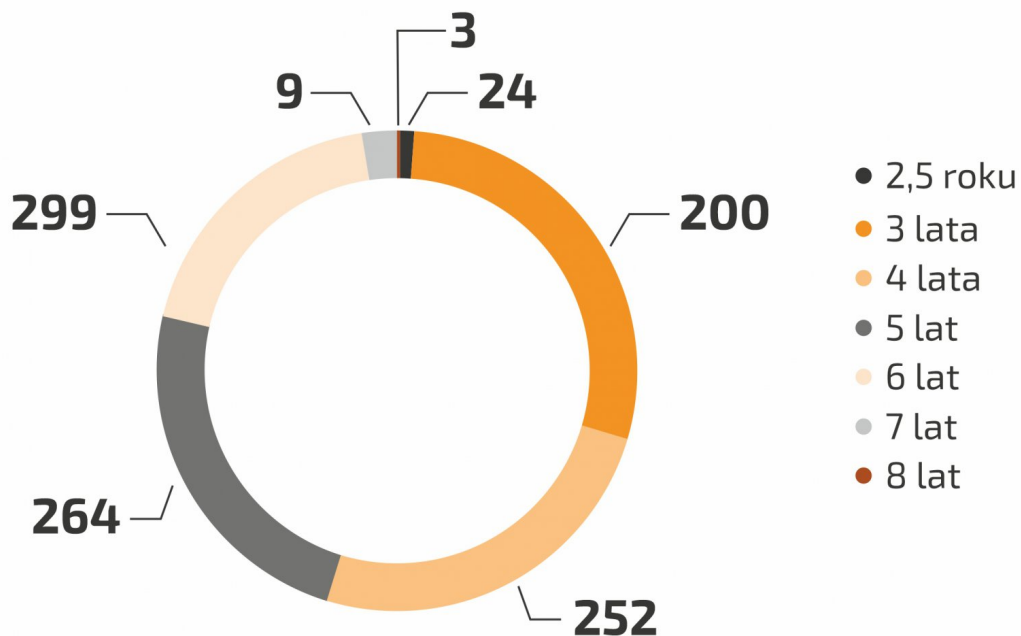
Przedszkola niepubliczne - przedszkola ujęte w ewidencji szkół niepublicznych Dzierżoniowa / dotowane przez Dzierżoniów, dla których organami prowadzącymi są ich dyrektorzy:

- Przedszkole Niepubliczne nr 4, os. Jasne 21, dyrektor Dorota Lis,

- Przedszkole Niepubliczne „Słoneczna Piątka”, ul. Świdnicka 41, dyrektor Ewa Listowska,
- Przedszkole Niepubliczne Promujące Zdrowie „Szóstka”, ul. Mickiewicza 14, dyrektor Agata Majcher,
- Niepubliczne Przedszkole „Europejska Akademia Dziecka”, ul. Szkolna 14, dyrektor Daria Michalska,
- Przedszkole Niepubliczne Sióstr Salezjanek im. Dominika Savio, ul. Spacerowa 2 prowadzone przez Zgromadzenie Córek Maryi Wspomożycielki (Siostry Salezjanki) - Inspektoriat Wrocławski, ul. św. Jadwigi 11, 50-266 Wrocław, dyrektor siostra Izabela Gryń,
- Niepubliczne Przedszkole Montessori Bliska Przystań, ul. Słowiańska 3a, dyrektor Magdalena Markulak,
- Przedszkole Niepubliczne „Kraina Czarów”, ul. Wrocławska 53 A, dyrektor Magdalena Kowalczyk-Marut.

Liczba dzieci i oddziałów w przedszkolach wg danych z Systemu Informacji Oświatowej na dzień 30.09.2023 r.:

- Przedszkole Publiczne nr 1 im. Jana Brzechwy - 147 (6 oddziałów),
- Przedszkole Publiczne nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałem Specjalnym - 206 (13 oddz. w tym 5 ogólnodostępnych, 4 integracyjne, 4 specjalne),
- Przedszkole Publiczne nr 3 - 129 (5 oddziałów),
- Przedszkole Publiczne nr 7 - 148 (6 oddziałów),
- Przedszkole Niepubliczne nr 4 - 131 (5 oddziałów),
- Przedszkole Niepubliczne „Słoneczna Piątka” - 66 (3 oddziałów),
- Przedszkole Niepubliczne Promujące Zdrowie „Szóstka” - 67 (3 oddziałów),
- Niepubliczne Przedszkole „Europejska Akademia Dziecka” - 34 (2 oddziałów),
- Przedszkole Niepubliczne Sióstr Salezjanek im. Dominika Savio - 45 (2 oddziałów),
- Niepubliczne Przedszkole Montessori Bliska Przystań - 31 (2 oddziałów),
- Przedszkole Niepubliczne „Kraina Czarów” - 47 (3 oddziałów).

Liczba dzieci w przedszkolach w podziale na wiek

opis

Liczba dzieci w przedszkolach: 2,5 roku – 24, 3 lata – 200, 4 lata – 252, 5 lat – 264, 6 lat – 299, 7 lat – 9, 8 lat – 3.

Łącznie do przedszkoli uczęszczało 1.051 dzieci, w tym do przedszkoli publicznych 630 dzieci a do przedszkoli niepublicznych 421.

Opłata za korzystanie z wychowania przedszkolnego w przedszkolu publicznym

Od stycznia 2023 r. opłata za każdą rozpoczętą godzinę faktycznego pobytu dziecka w przedszkolu powyżej 5 godzin wynosiła 1,14 zł a od 1 września 2023 r. 1,30 zł . Dzieci 6-letnie nie ponosiły opłat za pobyt w przedszkolu. W sytuacji, gdy do przedszkola uczęszczało jednocześnie dwoje dzieci z jednej rodziny, opłatę obniżało się za drugie dziecko o 50%.

Opłata obniżana jest też o połowę za każde dziecko z rodziny wielodzietnej mającej na utrzymaniu troje lub więcej dzieci, objętej programem „Dzierżoniowska Karta Dużej Rodziny”. Stawka za wyżywienie dziecka w przedszkolu publicznym za trzy posiłki (śniadanie, obiad, podwieczorek) wynosiła 10 zł brutto za dzień.

Szkoły podstawowe

Łącznie do szkół podstawowych w Dzierżoniowie uczęszczało 2.222 uczniów w 105 oddziałach, w tym do szkół podstawowych publicznych 2.079 uczniów w 90 oddziałach, a do szkół podstawowych niepublicznych 143 uczniów w 15 oddziałach.

Na terenie Dzierżoniowa w 2023 r. funkcjonowały następujące szkoły podstawowe:

Publiczne, których organem prowadzącym jest miasto:

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Noblistów Polskich, ul. Władysława Sikorskiego 2, dyrektor Violetta Bień,
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Komisji Edukacji Narodowej, ul. Szkolna 24, dyrektor Regina Walendowska,
- Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi im. Bohaterów Westerplatte, os. Błękitne 25, dyrektor Marzena Mieszko,

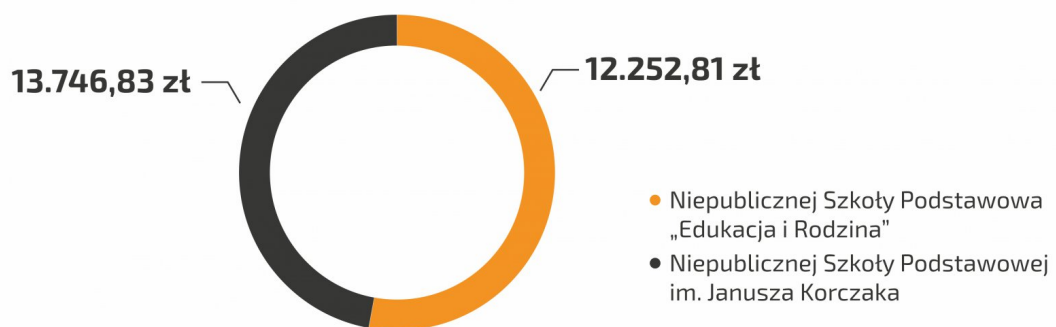
- Szkoła Podstawowa nr 9 im. Mikołaja Kopernika, ul. Kopernika 7, dyrektor Wioletta Uchman-Chrząszcz.

Niepubliczne - szkoły ujęte w ewidencji szkół niepublicznych Dzierżoniowa / dotowane przez Dzierżoniów, dla których organami prowadzącymi są ich dyrektorzy:

- Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka ul. Garncarska 3, dyrektor Jacek Prysak,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Edukacja i Rodzina”, ul. Wrocławska 51, dyrektor Małgorzata Sądej,
- Szkoła Podstawowa Business Primary School, ul. Szkolna 14, dyrektor Daria Michalska. Szkoła ujęta jest w ewidencji szkół niepublicznych Dzierżoniowa, jednak nie pobierała dotacji, gdyż nie rozpoczęła działalności dydaktycznej.

Liczba uczniów w szkołach podstawowych wg danych na dzień 30.09.2023 r. w Systemie Informacji Oświatowej:

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Noblistów Polskich - 596 (25 oddziałów),
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Komisji Edukacji Narodowej - 347 (16 oddziałów),
- Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi im. Bohaterów Westerplatte - 602 (26 oddziałów),
- Szkoła Podstawowa nr 9 im. Mikołaja Kopernika - 534 (23 oddziałów),
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka - 44 (8 oddziałów),
- Niepubliczna Szkoła „Edukacja i Rodzina” - 99 (7 oddziałów).

Dotacje celowe dla szkół

opis

Wydatki miasta, w formie dotacji celowych, przeznaczone na Niepubliczną Szkołę Podstawową "Edukacja i Rodzina - 12 tys. 252 zł i 81 groszy i wydatki miasta na Niepubliczną Szkołę Podstawową im. Janusza Korczaka - 13 tys. 746 zł i 83 grosze".

Finansowanie oświaty

Wydatki bieżące przedszkoli publicznych

Wydatki bieżące przedszkoli publicznych bez remontów, zakupów inwestycyjnych, doskonalenia zawodowego oraz projektów finansowanych z dodatkowych źródeł) na przestrzeni ostatnich pięciu lat kształtują się następująco:

- 2022 r. - 7.846.093 zł,
- 2023 r. - 9.343.886 zł (473.276 zł pochodzi z otrzymanych środków z Funduszu Pomocy na kształcenie uczniów z Ukrainy).

Można zaobserwować wyraźny wzrost wydatków bieżących dzierżoniowskich przedszkoli publicznych. Związane jest to przede wszystkim ze stale rosnącą inflacją oraz obligatoryjnymi zwiększeniami wynagrodzeń dla nauczycieli oraz pozostałych pracowników.

Nastąpił natomiast spadek kosztów ponoszonych przez miasto z tytułu uczęszczania dzieci z Dzierżoniowa do przedszkoli w innych gminach - wydatkowano kwotę 233.136,41 zł (w zeszłym roku było to 255.236,45 zł). Natomiast z tytułu uczęszczania dzieci z innych gmin do dzierżoniowskich przedszkoli wpłynęła kwota 813.402,89 zł (w 2023 r. uzyskano z tego tytułu 720.120,25 zł).

9.343.886 zł

(473.276 zł pochodzi z otrzymanych środków
z Funduszu Pomocy na kształcenie uczniów z Ukrainy)

+16,03%

do roku 2022

Wydatki bieżące przedszkoli publicznych

opis

W 2023 roku miasto przeznaczyło na bieżące funkcjonowanie przedszkoli kwotę 9 mln 343 tys. 886 zł, z czego 473 tys. 276 zł pochodzi z otrzymanych środków z Funduszu Pomocy na kształcenie uczniów z Ukrainy. W stosunku do 2022 roku odnotowano wzrost wydatków o 16.03%.

Dotacje dla przedszkoli niepublicznych kształtowały się w następujący sposób:

4.175.871 zł

[42.499 zł pochodzi z otrzymanych środków
z Funduszu Pomocy na kształcenie uczniów z Ukrainy]

+1,39%

do roku 2022

Dotacje dla przedszkoli niepublicznych

opis

W 2023 roku Dzierżoniów przeznaczył 4 mln 175 tys. 871 zł na dotacje dla przedszkoli niepublicznych. W stosunku do 2022 roku odnotowano wzrost wydatków na ten cel o 1,39%.

Nastąpił również wzrost - w porównaniu z latami ubiegłymi - wydatków na dotacje dla przedszkoli niepublicznych działających na terenie Dzierżoniowa. Spowodowany był on zarówno większą liczbą dzieci z niepełnosprawnościami w przedszkolach niepublicznych, jak i wzrostem podstawowej kwoty dotacji, której wysokość jest uzależniona od wydatków bieżących przeznaczonych na przedszkola publiczne prowadzone przez gminę.

Wydatki bieżące szkół

Wydatki bieżące szkół publicznych (bez remontów, zakupów inwestycyjnych i dotacji podręcznikowej, doskonalenia zawodowego i dowożenia uczniów z niepełnosprawnością, bez programów profilaktyki zdrowotnej, promocji, programów dotyczących narkomanii i przeciwalkoholowych oraz pozostałej działalności):

24.464.526 zł

[1.355.262 zł pochodzi z otrzymanych środków
z Funduszu Pomocy na kształcenie uczniów z Ukrainy]

+10,01%

do roku 2022

Dotacje dla szkół publicznych

opis

W 2023 roku miasto wydało na bieżące funkcjonowanie szkół publicznych 24 mln 464 tys. 526 zł, z czego 1 mln 355 tys. 262 zł pochodzi z otrzymanych środków z Funduszu Pomocy na kształcenie uczniów z Ukrainy. To o 10.01% więcej niż w 2022 roku.

Wydatki poniesione na bieżące utrzymanie czterech publicznych dzierżoniowskich szkół podstawowych z każdym rokiem są coraz większe. Wynika to przede wszystkim, tak samo jak w przypadku w przedszkoli, ze stale rosnącej inflacji oraz obligatoryjnych zwiększeń wynagrodzeń dla nauczycieli oraz pozostałych pracowników.

Dotacje dla szkół niepublicznych

4.052.896 zł

[161.621 zł pochodzi z otrzymanych środków
z Funduszu Pomocy na kształcenie uczniów z Ukrainy]

+18,88%

do roku 2022

Dotacje dla szkół niepublicznych

opis

W 2023 roku miasto na dotacje dla szkół niepublicznych wydatkowało kwotę 4 mln 52 tys. 896 zł. W porównaniu do 2022 roku wydatki na ten cel wzrosły o 18,88%.

Wzrost dotacji dla niepublicznych szkół podstawowych w 2023 r. wynikał z dużo większej niż w latach ubiegłych liczby uczniów z niepełnosprawnościami w Niepublicznej Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka oraz większej kwoty otrzymywanej subwencji.

Pozostałe dane finansowe

Wydatki (wraz z doskonaleniem zawodowym, remontami i zakupami inwestycyjnymi) na publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe oraz przedszkola wyniosły 42.278.916 zł, w tym:

- wydatki szkół publicznych 24.632.324 zł,
- dotacje dla szkół niepublicznych 4.052.896 zł,
- wydatki przedszkoli publicznych oraz dotacje dla przedszkoli niepublicznych 13.593.696 zł.

Dzierżoniów otrzymał w 2023 r. subwencję oświatową, która wyniosła 27.073.336 zł, środki z Funduszu Pomocy na kształcenie uczniów z Ukrainy w

wysokości 2.133.933 zł oraz dotację na wychowanie przedszkolne - 1.242.482 zł, w tym:

- subwencję i środki z Funduszu Pomocy dla szkół publicznych 20.187.281 zł,
- subwencję i środki z Funduszu Pomocy dla szkół niepublicznych 3.750.918 zł,
- subwencję i dotację dla przedszkoli publicznych i niepublicznych 6.511.552 zł.

Dopłata miasta do wydatków na funkcjonowanie szkół i przedszkoli wyniosła 11.829.165 zł, w tym:

- do wydatków szkół publicznych 4.445.043 zł,
- do dotacji dla szkół niepublicznych 301.978 zł,
- do przedszkoli publicznych i niepublicznych 7.082.144 zł.

Programy oświatowe

Laboratoria przyszłości

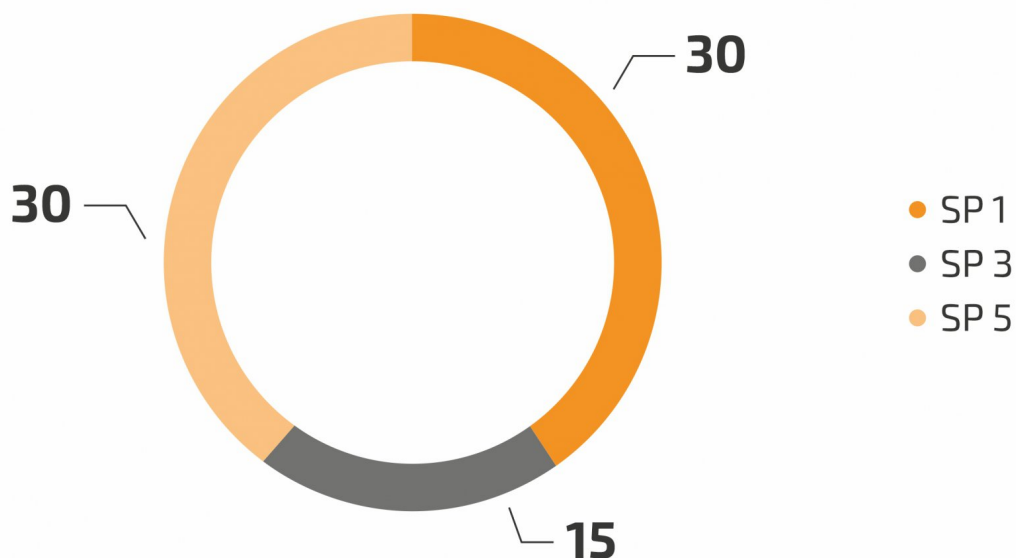
Nowe technologie podnoszą atrakcyjność zajęć

Dzierżoniowskie szkoły podstawowe w ramach programu „Laboratoria przyszłości” prowadziły szereg zajęć z uczniami, korzystając z zakupionego wyposażenia i pomocy dydaktycznych:

- drukarek 3D z akcesoriami,
- mikrokontrolerów z sensorami, wzmacniaczami, płytkami prototypowymi i innymi akcesoriami,
- sprzętu do nagrań dla nauki prezentacji swoich osiągnięć, takich jak kamery, mikrofony,
- stacji lutowniczych do mikrokontrolerów i wielu innych.

„Umiem pływać”

W programie realizowanym przez Dolnośląską Federację Sportu we współpracy z Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Dzierżonowie uczestniczyło łącznie 75 uczniów.

Liczba uczniów poszczególnych szkół uczestniczących w programie

opis

Liczba uczniów poszczególnych szkół podstawowych uczestniczących w programie "Umiem pływać":

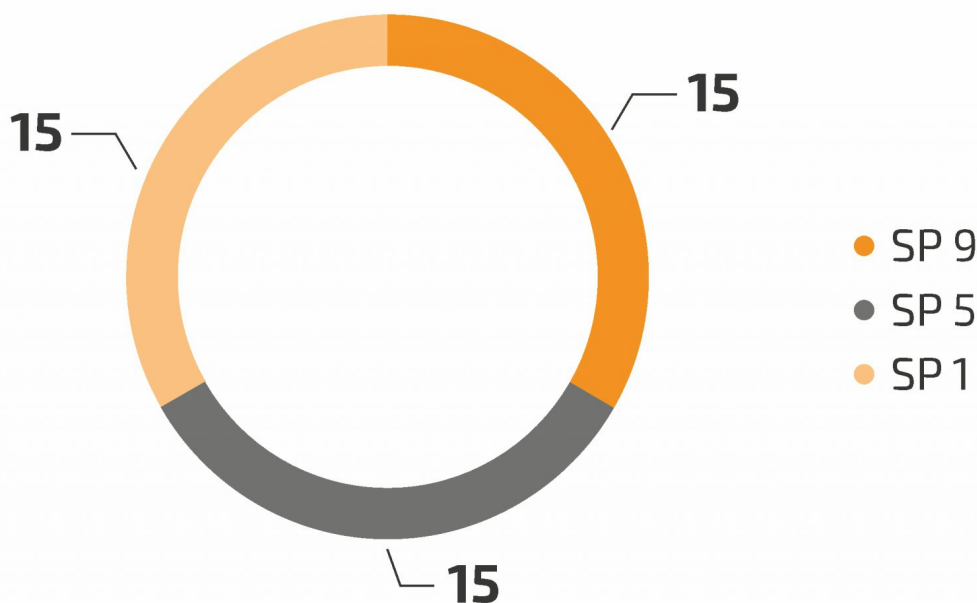
- Szkoła Podstawowa nr 1 - 30 uczniów,
- Szkoła Podstawowa nr 3 - 15 uczniów,
- Szkoła Podstawowa nr 5 - 30 uczniów.

Celem programu była aktywizacja fizyczna uczniów, nabycie podstawowych umiejętności pływania, profilaktyka wad postawy oraz nadwagi i otyłości. Gmina nie ponosiła żadnych kosztów w związku z realizacją programu.

„Płynę dalej”

Program organizowany przez Dolnośląską Federację Sportu we współpracy z Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Dzierżonowie, a współfinansowany przez

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego oraz Gminę Miejską Dzierżoniów. W programie wzięło udział łącznie 45 uczniów.

Liczba uczniów z poszczególnych szkół w programie "Płynę dalej"

opis

Liczba uczniów poszczególnych szkół podstawowych uczestniczących w programie "Płynę dalej":

- Szkoła Podstawowa nr 1 - 15 uczniów,
- Szkoła Podstawowa nr 5 - 15 uczniów,
- Szkoła Podstawowa nr 9 - 15 uczniów.

Program jest kontynuacją zajęć pływania i polega na zdobywaniu nowych umiejętności pływackich oraz doskonaleniu techniki pływania. Adresowany jest do uczniów, którzy posiadają podstawowe umiejętności pływackie i potrafią samodzielnie przepłynąć 25 m na basenie. Koszt realizacji zajęć po stronie miasta wyniósł łącznie 3.000 zł.

„Szkolny Klub Sportowy”

Projekt realizowany był przez Dolnośląską Federację Sportu z dotacji otrzymanej z Ministerstwa Sportu i Turystyki. Celem programu realizowanego w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych pod opieką

nauczycieli wychowania fizycznego w szkołach była poprawa sprawności fizycznej uczniów, promocja aktywnego stylu życia i tworzenie warunków dla rozwoju sportowych talentów.

SP 1

SP 3

SP 5

SP 9

Dyscypliny, które można trenować w publicznych szkołach podstawowych

opis

Graficzne przedstawienie informacji dotyczące zajęć sportowych w szkołach:

- Szkoła Podstawowa nr 1 - piłka nożna, piłka ręczna, siatkówka,
- Szkoła Podstawowa nr 3 - piłka ręczna,
- Szkoła Podstawowa nr 5 - siatkówka i koszykówka,
- Szkoła Podstawowa nr 9 - siatkówka i koszykówka.

Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu. Uczestniczyli w nich uczniowie ze wszystkich szkół podstawowych prowadzonych przez gminę. Uczniowie mogli skorzystać z następujących zajęć sportowych w ramach SKS:

- SP nr 1: piłka nożna, piłka ręczna i siatkówka,
- SP nr 3: piłka ręczna,
- SP nr 5: koszykówka i siatkówka,
- SP nr 9: koszykówka i siatkówka.

Koszt realizacji projektu po stronie samorządu wyniósł 1.170 zł.

„Zdrową postawę mam i ja”- zajęcia z gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej dla uczniów

Zadanie było współfinansowane przez Ministerstwo Sportu i Turystyki z Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów. Od kwietnia do grudnia 2023 r. we wszystkich szkołach podstawowych prowadzonych przez gminę uczniowie mogli korzystać z zajęć sportowych z elementami gimnastyki korekcyjnej.

Łącznie z tej formy wsparcia skorzystało 286 uczniów, u których w trakcie przeprowadzonych w szkołach badań przesiewowych wykryto wady postawy. Celem zadania była korekcja wykrytych wad postawy u dzieci, zwiększenie aktywności ruchowej uczniów oraz wyrobienie u nich nawyków dbania o własne zdrowie. Gmina otrzymała na to zadanie dotację 13.505,98 zł, wkład własny miasta to 14.000 zł.

Narodowy program rozwoju czytelnictwa

Dzierżoniów pozyskał dotację w wysokości 24.000 zł na zakup nowości wydawniczych i wyposażenia do bibliotek szkolnych dla Szkoły Podstawowej nr 3 w Dzierżoniowie (12.000 zł) i Szkoły Podstawowej nr 9 w Dzierżoniowie (12.000 zł). Z przyznanej dotacji wykorzystano 23.998 zł, które przeznaczono na zakup książek będących nowościami wydawniczymi (1.286 książek) oraz zakup wyposażenia do biblioteki w Szkole Podstawowej nr 3. Wkład własny gminy wyniósł 6.011,84 zł.

„Aktywna tablica”

W 2023 r. miasto otrzymało z budżetu państwa dotację celową dla SP nr 1 oraz SP nr 3 w ramach Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 „Aktywna tablica”.

- Całkowity koszt zadania: 87.500 zł.
- Otrzymana dotacja celowa: 70.000 zł.
- Wkład własny gminy: 17.500 zł.

Dofinansowanie przeznaczone zostało na zakup m.in.: pomocy dydaktycznych, narzędzi do terapii psychoneurologicznej dla uczniów z zaburzeniami uwagi i koncentracji, pomocy dydaktycznych i narzędzi do terapii procesów komunikacji, w tym zaburzeń przetwarzania słuchowego, narzędzi do terapii uczniów mających problemy w edukacji szkolnej.

Dotacja podręcznikowa

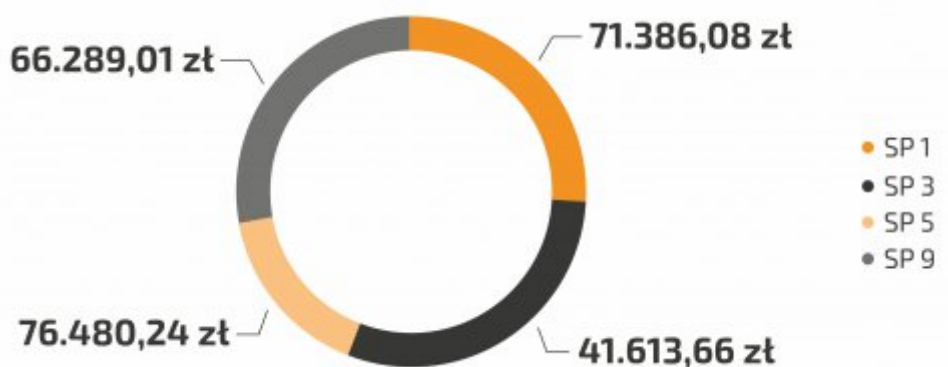
Przyznana została dotacja w wysokości 286.007,82 zł. Wydatkowano ją na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe. Ujęto ją w planach finansowych czterech szkół podstawowych (na łączną kwotę 255.768,99 zł), w tym:

- SP nr 1 - wydatkowano 71.386,08 zł,
- SP nr 3 - wydatkowano 41.613,66 zł,
- SP nr 5 - wydatkowano 76.480,24 zł,
- SP nr 9 - wydatkowano 66.289,01 zł.

oraz w formie dotacji celowych dla dwóch szkół podstawowych niepublicznych:

- Niepublicznej Szkoły Podstawowa „Edukacja i Rodzina”- wydatkowano 12.252,81 zł,
- Niepublicznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka - wydatkowano 13.746,83 zł.

Obraz

Dotacje podręcznikowe dla szkół.

opis

W 2023 roku dla poszczególnych szkół podstawowych przyznana była dotacja podręcznikowa w wysokości:

- Szkoła Podstawowa nr 1 - 71 tys 386 zł i 8 groszy,
- Szkoła Podstawowa nr 3 - 41 tys. 613 zł i 66 groszy,
- Szkoła Podstawowa nr 5 - 76 tys. 480 zł i 24 grosze,
- Szkoła Podstawowa nr 9 - 66 tys. 289 zł i jeden grosz.

Erasmus+5 „Space Challenges”

Szkoła Podstawowa nr 9 w 2022 r. rozpoczęła realizację projektu „Space Challenges”. Projekt skierowany jest do uczniów oraz nauczycieli. Celem

projektu jest optymalizacja organizacji procesu nauczania i uczenia się, w tym nauczania języków obcych oraz podniesienie kompetencji kluczowych uczniów, w szczególności kompetencji uczenia się uczniów młodszych.

W projekcie zaplanowano wyjazdy w 2023 i 2024 r. uczniów oraz nauczycieli do Republiki Czeskiej oraz Hiszpanii. Jego realizacja jest w całości finansowana ze środków Unii Europejskiej.

Finansowanie projektu:

- Wartość projektu: 50.405,00 € (244.817,09 zł).
- Wartość dofinansowania: 50.405,00 € (244.817,09 zł).
- Czas realizacji: od 1.06.2022 do 31.05.2024.

Erasmus 6+ „Medieval adventures with Marco Polo”

Szkoła Podstawowa nr 9 rozpoczęła w 2023 r. realizację projektu „Medieval adventures with Marco Polo”, którego celem jest poznanie postaci i odkryć Marco Polo, zainteresowanie geografią oraz epoką średniowiecza.

W ramach dofinansowania uczniowie kl. 6a - klasy patronackiej eTwinning, która działa w placówce od września 2023 r. - spotkają się z rówieśnikami z Hiszpanii, Gruzji i Republiki Czeskiej. Celem tego przedsięwzięcia jest wprowadzenie „Projektu e - Twinning” jako odrębnego przedmiotu na świadectwie.

Zajęcia prowadzone są nowoczesnymi metodami, a działania prowadzone we współpracy z innymi szkołami. Stwarza to wyjątkowe możliwości wymiany doświadczeń, rozwijania kluczowych kompetencji i zajęć, które angażują uczniów poprzez komunikację z rówieśnikami z innych szkół. Projekt zakłada 19 kursów językowych dla nauczycieli, 45 mobilności uczniów po oraz trzy 5-dniowe praktyki zawodowe.

- Wartość projektu: 47.453,00 € (219.911,44 zł).
- Wartość dofinansowania: 47.453,00 € (219.911,44 zł).
- Czas realizacji: od 1.06.2023 r. do 31.08.2024 r.

Erazmus ułatwia młodzieży kontakty z rówieśnikami z Europy.

„Asystent ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - pilotaż”

Dzierżoniów pozyskał środki w kwocie 33.140,30 zł na realizację grantu „Asystent ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - pilotaż” w ramach II Osi Priorytetowej: Efektywne polityki publiczne na rynku pracy, gospodarki i edukacji. W projekcie wzięła udział Szkoła Podstawowa nr 5, która zatrudniła asystenta ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (w skrócie ASPE).

ASPE przy współpracy z rodzicami, nauczycielami, pedagogiem oraz psychologiem, realizował i monitorował założone wcześniej działania. Pozyskany grant przeznaczony był na pokrycie kosztów wynagrodzenia osoby zatrudnionej na stanowisku ASPE przez okres 10 miesięcy zatrudnienia w szkole od 1 listopada 2022 r. do 31 sierpnia 2023 r.

Celem projektu była poprawa dostępności usług edukacyjnych dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych, dzięki wypracowaniu standardu świadczenia usług asystenckich w przedszkolach i szkołach. Obszarem oddziaływania ASPE były działania wspierające ogólne funkcjonowanie ucznia w szkole i szeroko pojęta współpraca z nauczycielami i specjalistami oraz wspólne planowanie wsparcia dla ucznia. Według założeń rolą ASPE było stopniowe przygotowywanie ucznia do możliwie samodzielnego rozwiązywania problemów i poszerzania pola niezależności od innych.

- Wartość projektu: 33.140,30 zł.
- Wartość dofinansowania: 33.140,30 zł.
- Czas realizacji projektu: od 01.11.2022 r. do 31.08.2023 r.

Laptop dla ucznia

W 2023 r. realizowany był Program „Laptop dla ucznia”. Program ten to rządowa inicjatywa, której celem było wsparcie dzieci i młodzieży w rozwoju

kompetencji cyfrowych. Realizowany przez Ministerstwo Cyfryzacji program zakładał, że każdy uczeń IV klasy szkoły podstawowej w Polsce otrzyma na własność bezpłatnego laptopa. Sprzęt może być wykorzystany do nauki, rozwoju kompetencji cyfrowych oraz talentów i zainteresowań uczniów.

Wsparciem objęci zostali uczniowie szkół publicznych i niepublicznych w całej Polsce. Gmina otrzymała i przekazała rodzicom uczniów klas czwartych szkół podstawowych publicznych 276 laptopów o łącznej wartości 804.567,60 zł.

Bon na zakup laptopa dla nauczycieli

W ramach programu po raz pierwszy dzierzoniowscy nauczyciele szkół podstawowych publicznych otrzymali bon o wartości 2.500 zł brutto na zakup laptopa lub laptopa przeglądarkowego. Bony były wydawane na podstawie wniosków, które gmina złożyła dla 148 nauczycieli w systemie udostępnionym przez Ministerstwo Cyfryzacji. Nauczyciele mieli możliwość dopłacenia do droższego modelu sprzętu - w tym przypadku wartość bonu pomniejszana była o cenę zakupu.

Nauczyciele mają różne potrzeby i ustawa dała im możliwość wyboru takiego sprzętu, jaki spełni ich oczekiwania i potrzeby w pracy. Korzystanie z nowoczesnego sprzętu pozwoli nauczycielom na skuteczniejszą realizację podstawy programowej, urozmaicanie prowadzonych lekcji, poszerzanie wiedzy i rozwój kompetencji cyfrowych uczniów.

W 2023 r. środki na zakup laptopów pochodziły z Krajowego Planu Odbudowy, w ramach inwestycji „Wyrównanie poziomu wyposażenia szkół w przenośne urządzenia multimedialne - inwestycje związane ze spełnieniem minimalnych standardów wyposażenia”. Na realizację bonów nauczyciele mają czas do 31 grudnia 2025 r.

Stypendia i wsparcie edukacji

Stypendia dla uczniów

20 czerwca 2023 r. odbyło się w Kinoteatrze „Zbyszek” w Dzierżoniowie uroczyste zakończenie roku szkolnego. Burmistrz Dzierżoniowa podziękował uczniom, nauczycielom oraz rodzicom za ciężką i owocną pracę w roku

szkolnym 2022/2023. Zostały przyznane stypendia za osiągnięcia naukowe, artystyczne i sportowe:

- stypendia dyrektora szkoły za wyniki w nauce dla 368 uczniów kl. IV-VIII,
- stypendia dyrektora szkoły za osiągnięcia sportowe dla 81 uczniów kl. IV-VIII,
- stypendia burmistrza Dzierżoniowa za wyniki w nauce i osiągnięcia naukowe pn. „Dzierżoniowskie Smoki Edukacji” w wysokości 900 zł oraz statuetki „Dzierżoniowskiego Smoka Edukacji” dla 9 uczniów klas ósmych z SP 1, SP 3, SP 5, SP 9 oraz Niepublicznej Szkoły Podstawowej „Edukacja i Rodzina”,
- stypendia w dziedzinie twórczości artystycznej dla 5 uczniów dzierżoniowskich szkół podstawowych: SP 3 (1 uczeń), SP 5 (2 uczniów), SP 9 (2 uczniów).

Przyznawane w Dzierżoniowie stypendia to powód do radości dla uczniów i dumy dla rodziców.

Nagrody z okazji Dnia Edukacji Narodowej

Burmistrz Dzierżoniowa przyznał indywidualne nagrody pieniężne dla 19 wyróżniających się nauczycieli z dzierżoniowskich placówek oświatowych na łączną kwotę 39.000 zł. Uroczyste obchody Dnia Edukacji Narodowej w Dzierżoniowie odbyły się 16 października 2023 r. w Muzeum Miejskim Dzierżoniowa. Wzięli w nich udział dyrektorzy przedszkoli i szkół

podstawowych oraz nagrodzeni nauczyciele. W 2023 r. obchodzono w Polsce 250. rocznicę utworzenia Komisji Edukacji Narodowej i z tej okazji została wypłacona nagroda specjalna dla każdego z 308 nauczycieli w wysokości 1.345,95 zł.

Pomoc zdrowotna dla nauczycieli

Pomoc zdrowotna dla nauczycieli w 2023 r. była przyznawana przez burmistrza Dzierżoniowa po raz pierwszy. Działając na podstawie uchwały Rady Miejskiej Dzierżoniowa z 28 listopada 2022 r. w sprawie określenia rodzaju świadczeń w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli oraz warunków i sposobów ich przyznawania, burmistrz przyznał 42 osobom jednorazowe bezzwrotne świadczenia pieniężne. Łącznie na pomoc zdrowotną wydatkowano 30.500 zł.

Awans zawodowy na nauczycieli mianowanych

31 sierpnia 2023 r. burmistrz Dzierżoniowa wręczył akty nadania awansu zawodowego. Trafiły one do 10 nauczycielek, które zdały egzamin i zostały nauczycielkami mianowanymi. Ten szczególny moment poprzedziła wielomiesięczna praca pedagogów i zdany egzamin. Egzamin odbywały się w Urzędzie Miasta w Dzierżoniowie dniach od 22 do 24 sierpnia 2023 r.

Dofinansowanie młodocianych pracowników

W ramach zadań związanych z dofinansowaniem kosztów kształcenia młodocianych pracowników zawarto i zrealizowano umowę z Wojewodą Dolnośląskim na środki z Funduszu Pracy, w ramach których wykorzystano 301.091,18 zł. Dofinansowanie wypłacono 41 pracodawcom za wyszkolenie 44 młodocianych pracowników (mieszkańców Dzierżoniowa) w takich zawodach, jak fryzjer, kucharz, sprzedawca, mechanik pojazdów samochodowych, monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych, stolarz, murarz-tylnik.

Dowożenie uczniów z niepełnosprawnościami

Dzierżoniów zapewnia dowóz uczniów z niepełnosprawnościami z terenu miasta do najbliższej placówki zgodnie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. Dowóz jest realizowany poprzez firmy zewnętrzne wyłonione w

drodze konkursu ofert oraz przez rodziców dzieci niepełnosprawnych. W 2023 r. dzieci niepełnosprawne były dowożone do: Szkoły Podstawowej nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi w Dzierżoniowie (1), Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Dzierżoniowie (7), Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Piławie Górnej (7), Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Dzierżoniowie (3), Niepublicznej Szkoły Przysposabiającej do Pracy w Dobrocinie (2), Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Mikoszewie (1), Zespołu Szkół Specjalnych w Świdnicy (3), Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Nowym Siodle (3) i do Niepublicznej Szkoły Podstawowej „Bajeczne Wzgórza” w Dobrocinie (2). Łącznie na dowóz uczniów niepełnosprawnych w 2023 r. wydatkowano 198.977,99 zł.

Młodzieżowa Rada Dzierżoniowa

W 2023 r. zakończyła się kadencja Młodzieżowej Rady Dzierżoniowa. W ostatnim roku swojej działalności młodzi ludzie kontynuowali działania na rzecz dzierżoniowskiej młodzieży poprzez wolontariat na rzecz WOŚP, udział w ogólnopolskiej kampanii społecznej przeciw przemocy wobec kobiet „One Billion Rising”, organizację wydarzenia „Productivity & Health. Zaczynij Nowe Życie!” przy współpracy z Fitness Club Piękni i Zdrowi w Dzierżoniowie, a także organizację - we współpracy z Hufcem ZHP - miejskiej gry terenowej „Przygodoniów”, która odbyła się podczas Miodowego Święta Miasta w sierpniu 2023 r. Ponadto przedstawiciele Młodzieżowej Rady Dzierżoniowa aktywnie uczestniczyli w szeregu ogólnopolskich wydarzeń mających na celu propagowanie aktywności młodzieży, m.in. Kongresie Akademii Młodzieżowych Radnych i Dolnośląskim Kongresie Młodzieży w Krzyżowej.

Pamiętkowe zdjęcie na koniec kadencji Młodzieżowej Rady Dzierżoniowa.

Polityka społeczna

To sfera działania kształtująca warunki życia i stosunki międzyludzkie, która obejmuje wiele działań realizowanych przez samorządowe instytucje. W Dzierżoniowie są nimi Ośrodek Pomocy Społecznej (ul. Szkolna 24), Dzienny Dom Senior + (ul. Świdnicka 35), Środowiskowy Dom Samopomocy (ul. Nowowiejska 88 i 88 a), Klub Senior+ (ul. Krasickiego 25).

Jednym z najważniejszych działań społecznych 2023 roku była realizacja projektu związanego z przemocą w rodzinie

Ośrodek Pomocy Społecznej

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać własnymi siłami.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje własne i zlecone gminie zadania z zakresu pomocy społecznej, polegające w szczególności na prowadzeniu diagnostyki jednostkowej i środowiskowej, świadczeniu pracy socjalnej na rzecz rodzin wymagających wsparcia, ustalaniu uprawnień, przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej, realizacji rządowych programów pomocy społecznej i gminnych programów osłonowych, aktywizowaniu środowiska lokalnego w zakresie działań dotyczących zaspokajania potrzeb pomocy społecznej, przyznawaniu i wypłacaniu dodatków mieszkaniowych, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, stypendiów socjalnych i zasiłków szkolnych, wspieraniu rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji

opiekuńczo-wychowawczych oraz realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w ramach prowadzenia zespołu interdyscyplinarnego.

W OPS-ie można więc skorzystać z porady psychologa, prawnika, wsparcia asystentów rodziny, pracowników socjalnych i dzielnicowych.

Na ogólną liczbę klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie składają się osoby i rodziny uzyskujące wsparcie między innymi z tytułu:

- Ustawy o pomocy społecznej – 449 rodzin (tj. 802 osób w rodzinach) otrzymało świadczenia w ramach zadań zleconych i własnych, a 342 rodzin otrzymało pomoc w postaci pracy socjalnej. Liczba klientów otrzymujących świadczenia pieniężne z pomocy społecznej utrzymuje się na porównywalnym poziomie z rokiem poprzednim.
- Ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów - liczba rodzin uzyskujących pomoc w 2023 r. wyniosła 1434, co oznacza, że wzrosła w porównaniu do roku ubiegłego o 8 rodzin. Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - liczba rodzin uzyskujących pomoc wyniosła w 2023 r. 185 (utrzymuje się na podobnym poziomie w porównaniu do roku ubiegłego).
- Ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (500+) – tą formą pomocy objęto 14 rodzin. Tak duży spadek liczby rodzin spowodowany jest przeniesieniem realizacji tego zadania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Ustawy o dodatkach mieszkaniowych – liczba rodzin w 2023 r. wyniosła 621 i tym samym wzrosła w stosunku do 2022 r. o 23 rodziny.

Ponadto wydano 220 zaświadczeń ogólnych z zakresu potwierdzenia pobierania świadczeń z pomocy społecznej oraz dodatkowo 89 zaświadczeń z programu „Czyste powietrze” i 298 zaświadczeń w sprawie zakupu węgla po preferencyjnej cenie.

Charakter działalności OPS-u ciągle podlega zmianom, w wyniku konieczności dostosowywania się do sytuacji podopiecznych i potrzebujących. W OPS-ie można więc skorzystać z porady psychologa, prawnika, wsparcia asystentów rodziny, pracowników socjalnych i dzielnicowych. Z uwagi na zdiagnozowane potrzeby, sytuację epidemiczną, gospodarczą, wojnę na Ukrainie, ośrodek realizował szereg nowych świadczeń oraz programy osłonowe dofinansowane ze środków ministerialnych. Siedziba dzierzoniowskiego OPS-u znajduje się przy ul. Szkolnej 24

W 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie wydał łącznie 7.270 decyzji oraz 1.018 informacji, tj.:

- 1.691 decyzji ws. świadczeń rodzinnych, w tym 139 odmownych,
- 1.044 decyzji ws. dodatków mieszkaniowych, w tym 48 odmownych,
- 328 decyzji ws. świadczeń alimentacyjnych, w tym 6 odmownych,
- 18 decyzji w sprawach dłużników alimentacyjnych,
- 3669 decyzji ws. pomocy społecznej, w tym 62 odmowne,
- 140 decyzji ws. prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w tym 11 odmownych,
- 205 decyzji ws. stypendiów szkolnych, w tym 9 odmownych,
- 10 informacji i decyzji ws. świadczeń wychowawczych, w tym 1 odmowna;
- 3 informacji ws. dodatku osłonowego,
- 9 informacji ws. dodatku dla gospodarstw domowych do innych źródeł ciepła oraz 2 decyzje odmowne;
- 271 informacji ws. dodatku elektrycznego oraz 20 decyzji odmownych,
- 151 informacji ws. dodatku węglowego w tym 76 decyzji odmownych,
- 193 informacje oraz 76 decyzji odmownych w sprawie refundacji podatku VAT za 2023 r.,
- 381 informacji ws. świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy.

Oprócz tego na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa objęto pomocą w formie:

- jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł – 87 osób,
- bezpłatnej pomocy psychologicznej – 132 osoby,
- zasiłku okresowego – 2 osoby,

- zapewnienia jednego gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole i przedszkolach – 4 osoby,
- zasiłku stałego i składek zdrowotnych – 2 osoby,
- zasiłku celowego – 5 osób.

Ponadto OPS realizuje także inne świadczenia, np. zasiłki i stypendia szkolne, potwierdzanie prawa do bezpłatnych świadczeń z opieki zdrowotnej, programy osłonowe, projekty socjalne.

Dodatkowo w 2023 r. z uwagi na realizację rządowej tarczy energetycznej do ośrodka wpłynęły wnioski o przyznanie świadczeń na podstawie:

- ustawy o dodatku węglowym dla 2 gospodarstw domowych,
- ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw dla 16 gospodarstw domowych,
- ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej dla 288 gospodarstw domowych,
- ustawy o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. dla 298 gospodarstw domowych.

Środowiskowy Dom Samopomocy

Podstawowym zadaniem Środowiskowego Domu Samopomocy w Dzierżoniowie jest zapewnienie osobom przewlekle psychicznie chorym oraz osobom z niepełnosprawnością intelektualną oparcia społecznego pozwalającego na zaspokojenie potrzeb życiowych, usamodzielnienie i integrację społeczną, rozumianą jako przywrócenie możliwości pełnienia powszechnie dostępnych w danej społeczności ról społecznych. Placówka mieści się przy ul. Nowowiejskiej 88 i 88a.

Prowadzenie ŚDS należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminy. Plan dotacji na prowadzenie ośrodka w 2023 r. wyniósł 1.505.516 zł. Dodatkowo w ramach zadania kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem” ośrodek otrzymał dotację w wysokości 33.596 zł.

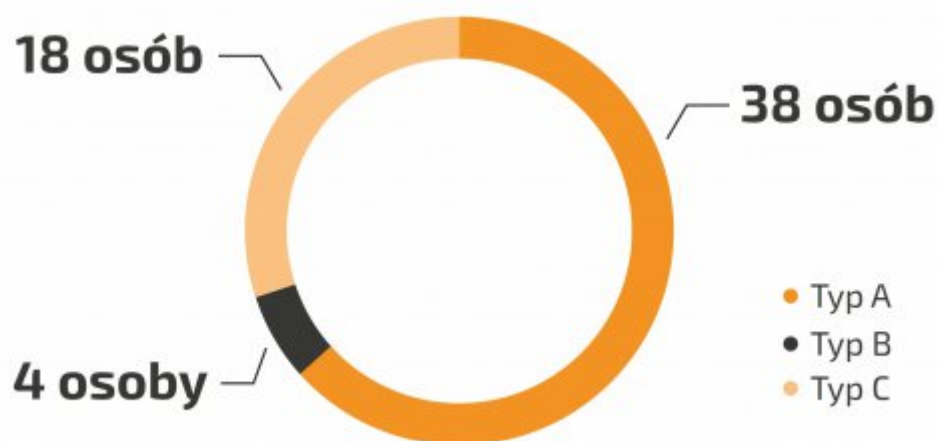

Środowiskowy Dom Samopomocy realizował w 2023 r. projekt pn. „Punkt Spotkań Na Nowowiejskiej” w ramach programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej "Od zależności ku samodzielności". Otrzymano na jego realizację dofinansowanie w wysokości 67.340 zł.

Celem ŚDS-u jest świadczenie dziennych usług dla osób zamieszkujących w Dzierżoniowie w zakresie wsparcia terapeutycznego osób z zaburzeniami psychicznymi (typ A), niepełnosprawnością intelektualną (typ B), wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typ C).

Skierowanie do jednostki odbywa się na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie na wniosek osoby zainteresowanej lub opiekuna prawnego.

Obraz

Liczba uczestników zajęć Środowiskowego Domu Samopomocy

[opis](#)

W 2023 roku z usług Środowiskowego Domu Samopomocy skorzystało łącznie 60 osób, w tym:

- 38 osób z zaburzeniami psychicznymi (typ A),
- 4 osoby z niepełnosprawnością intelektualną (typ B),
- 18 osób z innymi przewlekłymi zaburzeniami czynności psychicznych (typ C).

Placówka czynna jest w dni robocze od godz. 7.00 do 15.00 i zapewnia do 8 godzin zajęć z uczestnikami. Prowadzone są tu zajęcia terapeutyczne w małych grupach (po ok. 5-7 osób), jak i zespołowe (ze wszystkimi domownikami) oraz zajęcia indywidualne. Są to zajęcia i programy terapeutyczne, treningi funkcjonowania w codziennym życiu, treningi umiejętności samoobsługi, zaradności życiowej, wsparcia psychicznego, treningi umiejętności społecznych i interpersonalnych, prowadzone głównie przez psychologa klinicznego, jak również przez terapeutów/opiekunów w formie indywidualnych rozmów oraz zajęć zespołowych (socjoterapia), a także terapie ruchowe i poradnictwo socjalne (prowadzone przez pracownika socjalnego).

Dodatkowo w celu wsparcia podopiecznych i ich rodzin ŚDS realizował w 2023 r. projekt pn. „Punkt Spotkań Na Nowowiejskiej” w ramach programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej "Od zależności ku samodzielności". Otrzymano na jego realizację dofinansowanie w wysokości 67.340 zł.

Dzienny Dom Senior+

Dzienny Dom Senior+ jest ośrodkiem wsparcia zajmującym się osobami starszymi. Jego podopieczni korzystają z zajęć sportowych, rehabilitacyjnych, ogólnie pojętej terapii zajęciowej, posiłku obiadowego w porze południowej.

Mogą również skorzystać z prania, z prasowania oraz brać udział w imprezach kulturalno-oświatowych, wycieczkach turystyczno-krajoznawczych. Udzielane są także porady i pomoc w sprawach administracyjnych.

Dzienny Dom świadczy pomoc podopiecznym przy załatwianiu urzędowych spraw indywidualnych, takich jak np. rejestracja do lekarza, wypełnienie książeczek opłat itp. Organizowane są prelekcje z zakresu edukacji i profilaktyki zdrowotnej, aktywizacji osób starszych, przepisów prawnych, literatury. Dzienny Dom zapewnia miejsce dla 100 osób, jednak z roku na rok potrzeby są większe, stąd corocznie pozyskiwane są środki zewnętrzne na działania związane z funkcjonowaniem placówki.

W 2023 r. w ramach wieloletniego programu rządowego „Senior+” na lata 2021-2025, edycja 2023, pozyskano środki w wysokości 270 tys. zł. Dofinansowanie przyczyniło się do poszerzenia oferty DDS+, intensyfikując prace z uczestnikami przedmiotowego programu. Dzięki dofinansowaniu możliwe było podjęcie działań terapeutycznych z zakresu terapii zajęciowej, rehabilitacji, organizacji spotkań okolicznościowych, a także obszaru kulturalno-rekreacyjnego. Zainicjowano również grupy wsparcia, spotkania z psychologiem, zajęcia jogi oraz warsztaty wokalne.

Klub Senior+

Klub Senior+ jest ośrodkiem wsparcia dla osób starszych prowadzonym przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie. Celem klubu jest udzielenie wsparcia seniorom w godzinach popołudniowych (w dni robocze od godz. 14.00 do 18.00) poprzez zorganizowanie form aktywności ruchowej i intelektualnej.

Dzienny dom to miejsce wyjątkowe dla coraz liczniejszej grupy seniorów.

W ramach klubu organizowane były m.in. aktywizacyjne zajęcia terapeutyczne, ruchowe, edukacyjne, rekreacyjne, prozdrowotne, kulturalne oraz integracyjne.

W 2023 r. na działalność i utrzymanie klubu pozyskano dotację w wysokości 43.160 zł w ramach wieloletniego programu rządowego „Senior+” na lata 2021-2025, edycja 2023. Wsparciem objęto 20 podopiecznych Klubu Senior+.

Realizacja strategii i programów społecznych

W 2023 r. w obszarze polityki społecznej realizowano następujące ustawowe programy ostonowe:

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2030

Celem strategii są działania długookresowe i długofalowe, polegające na inwestycji w kapitał ludzki, system edukacji, aktywizację lokalnych społeczności, poprawę poziomu i jakości życia, co przekłada się na działania na rzecz włączenia społecznego, aktywizacji zawodowej czy rozwoju usług społecznych.

OBSZAR 1

UZALEŻNIENIA/SYSTEM WSPARCIA OSÓB
Z UZALEŻNIENIAMI I ICH NAJBLIŻSZYCH/
MINIMALIZACJA SKALI ORAZ SKUTKÓW
UZALEŻNIENI

OBSZAR 2

DOSTĘPNOŚĆ I NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ/
SYSTEM WSPARCIA OSÓB ZALEŻNYCH/
WYSOKI POZIOM USŁUG

OBSZAR 3

RODZINA/SYSTEM WSPARCIA DLA
RODZIN/WZMACNIANIE RODZINY
W PEŁNIENIU JEJ PODSTAWOWEJ
FUNKCJI

OBSZAR 4

MŁODZIEŻ/SYSTEM WSPARCIA W EDUKACJĘ
I WYCHOWANIE/ZAKTYWIZOWANIE MŁODZIEŻY
POTENCJAŁEM SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

OBSZAR 5

WIĘZI SPOŁECZNE/AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA/
WZMACNIANIE AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ
/AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA ELEMENTEM STYLU
ŻYCIA MIESZKAŃCÓW DZIERŻONIOWA.

opis

Graficzne przedstawienie informacji dotyczące pięciu obszarów strategii:

- obszar pierwszy - uzależnienia, system wsparcia osób z uzależnieniami i ich najbliższych, minimalizacja skali oraz skutków uzależnień,
- obszar 2 - dostępność i niepełnosprawność, system wsparcia osób zależnych, wysoki poziom usług,
- obszar 3 - rodzina, system wsparcia dla rodzin, wzmacnianie rodziny w pełnieniu jej podstawowej funkcji
- obszar 4 - młodzież, system wsparcia w edukację i wychowanie, zaktywizowanie młodzieży potencjałem społeczności lokalnej,
- więzi społeczne, aktywność społeczna, wzmacnianie aktywności obywatelskiej, aktywność obywatelska elementu stylu życia mieszkańca Dzierżoniowa.

W 2023 r. komitet monitorujący Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dokonał weryfikacji działań w ramach monitoringu, w efekcie czego nastąpiła modyfikacja obszarów i kierunków działań odpowiadających rozwiązywaniu najbardziej aktualnych problemów społecznych w mieście Dzierżoniów.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023

Ukierunkowany jest przede wszystkim na podejmowanie działań z zakresu poprawy warunków do rozwoju rodziny, poprzez wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji związanych z opieką i wychowaniem oraz ochroną dziecka. Do celów szczegółowych należą:

- tworzenie i doskonalenie systemu wsparcia rodziny,
- praca z rodziną,
- pomoc w opiece oraz wychowaniu dziecka.

Proponowane działania koncentrują się na wzmacnianiu potencjału opiekuńczo-wychowawczego rodzin, zapewnianiu wsparcia rodzinom doświadczającym trudności i kryzysów oraz wzmacnianiu reintegracji rodzin. Spodziewanym efektem realizacji programu jest polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego wsparcia dla rodziny i dziecka, czyli stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Program działań na rzecz rodzin wielodzietnych pod nazwą „Dzierżoniowska Karta Dużej Rodziny”

KARTA DUŻEJ RODZINY
rodzina.gov.pl

Jego celem jest uzupełnienie systemu pomocy świadczonej dzierżoniowskim rodzinom i poprawa sytuacji demograficznej w mieście. W ramach programu wprowadzono system zniżkowych bądź promocyjnych opłat dla rodzin wielodzietnych za korzystanie z kultury, sportu, rozrywki, usług publicznych oraz oferty zniżek na asortyment/usługi świadczone przez przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą, którzy wyrazili chęć przystąpienia do programu.

W 2023 r. złożono 215 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny i Dzierżoniowskiej Karty Dużej Rodziny, a wydano 441 kart. Od początku funkcjonowania programu o kartę wystąpiło 978 rodzin, co przełożyło się na wydanie 3.206 kart. W programie uczestniczy 9 gminnych jednostek organizacyjnych, które oferują zniżki na świadczone usługi. Ponadto do programu przystępują partnerzy zewnętrzni (przedsiębiorcy/sklepy), którzy zaoferowali zniżki na swój asortyment dla rodzin wielodzietnych. Łącznie w programie uczestniczy 47 partnerów z terenu Dzierżoniowa.

W jego ramach zorganizowano „Dzień dla rodziny”, którego celem było wsparcie rodzin wielodzietnych. Za otrzymaną dotację w wysokości przeszło

2.700 zł dzieciom z rodzin najuboższych zakupiono asortyment odzieżowy. W 2023 r. wręczono jednej z rodzin trzytysięczną Kartę Dużej Rodziny.

Dzierżoniowska Rada Seniorów i Program „Dzierżoniów przyjazny Seniorom”

W 2023 r. funkcjonowała Dzierżoniowska Rada Seniorów, wybrana spośród zgłaszanych kandydatur w ramach wykorzystania potencjału organizacji, podmiotów i osób działających na rzecz seniorów. W obecnym kształcie rada składa się z 16 członków, w tym również z przedstawicieli społeczeństwa, dzięki czemu zapewniona jest pełna partycypacja społeczna poprzez umożliwienie kandydowania do rady mieszkańcom Dzierżoniowa.

Realizowano następujące zadania i działania na rzecz dzierżoniowskich seniorów:

- W ramach współpracy Dziennego Domu Senior+ i Dzierżoniowskiej Rady Seniorów zorganizowano Miejski Dzień Seniora i Senioralia. Dzień Seniora rozpoczął się od działań międzypokoleniowych, które przybrały formułę wspólnego odtańczenia poloneza. Po uroczystościach odbyła się potańcówka na wolnym powietrzu z poczęstunkiem, zabawami, występami seniorów. Na organizację senioraliów pozyskano dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego w wysokości 10.000 zł.
- Prowadzono punkty wymiany sprzętu rehabilitacyjnego - projekt „Seniorzy - seniorom”, który zorganizowany jest przy Dziennym Domu Senior+ w Dzierżoniowie. Akcja umożliwia bezpłatne wypożyczenie sprzętu seniorom, którzy z uwagi na swoje dysfunkcje potrzebują wsparcia w postaci wyposażenia w kule, wózki, balkoniki oraz inny niezbędny sprzęt. Wypożyczalnia sprzętu do rehabilitacji jest bezpłatna dla wszystkich osób po 60. roku życia. Punkt z możliwością bezpłatnego wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego zorganizowany jest także przy Ośrodku Pomocy Społecznej, ul. Szkolna 24. Funkcjonuje w godzinach 7.00-15.00.
- Program „Korpus Wsparcia Seniorów” realizowany był przez Dzienny Dom Senior+. W ramach modułu II - poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych zapewniono 82 seniorom dostęp do tzw. opieki na odległość. Na ten cel pozyskano dofinansowanie w wysokości 13.251 zł.

- Program „Opieka 75+” realizowany był przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Pozyskane w 2023 r. dofinansowanie w wysokości 412.847,24 zł pozwoliło na przyznanie usług opiekuńczych 173 osobom powyżej 75. roku życia.

Rada Seniorów wybierana jest na pięcioletnią kadencję, skupia się na potrzebach mieszkańców dojrzałym wiekiem.

Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2023-2027

Program został opracowany z myślą o stworzeniu jednolitych działań na rzecz przeciwdziałania i zapobiegania zjawisku przemocy. Jego zadaniem jest wprowadzenie takich rozwiązań, które pozwolą na sprawne działanie służb społecznych w udzielaniu pomocy osobom doświadczającym przemocy, jak również umożliwią pracę ze sprawcami przemocy.

Przemoc stanowi poważny problem społeczny, jest ściśle powiązana z innymi obszarami wymagającymi działań ze strony wielu specjalistów, instytucji i organizacji. Zintegrowanie działań i zasobów różnych jednostek daje szansę podniesienia skuteczności udzielonego wsparcia. Głównym realizatorem działań z zakresu przeciwdziałania przemocy jest Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego.

Dodatkowo w 2023 r. ośrodek pozyskał dofinansowanie w wysokości 380.278,60 zł z Programu „Sprawiedliwość” współfinansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021 pn. „Wdrożenie zintegrowanych programów zapobiegania przemocy domowej - utworzenie Centrum dla Rodzin w Gminie Miejskiej Dzierżoniów”. Głównym celem projektu była poprawa funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy poprzez podjęcie działań umożliwiających powstrzymanie przemocy jeszcze zanim do niej dojdzie. Projektem objęte były wszystkie rodziny

zagrożone przemocą.

Powstał kompleksowy program przeciwdziałania przemocy domowej, w ramach którego odbyły się warsztaty podnoszące kompetencje kadry pracującej w obszarze przemocy w rodzinie, warsztaty dla młodzieży szkół podstawowych, utworzono punkt poradnictwa zapewniający wsparcie psychologiczne zarówno dla ofiar, jak i sprawców przemocy, odbyły się warsztaty terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu.

Mieszkańcy Dzierżoniowa zagrożeni problemem przemocy domowej mogli liczyć na dostęp do terapii małżeńskiej, porad prawnych oraz pomocy psychiatrycznej. Powstały także punkty wsparcia terapeutycznego dla przyszłych małżonków, rodziców i opiekunów osób starszych. Mieszkańcy wzięli udział w warsztatach budowania pozytywnych relacji w rodzinie i kontrolowania emocji oraz w warsztatach z samoobrony. Uruchomiono także zajęcia rekreacyjne dla dzieci i rodziców, jako alternatywę spędzania czasu wolnego poza domem w sposób kreatywny i przyjemny.

Działała także Akademia Kompetentnego Rodzica. Opracowano „Poradnik dla rodzica jak wychowywać dziecko bez przemocy” i organizowano miejskie kampanie społeczne dotyczące przemocy. W ramach realizacji projektu zostało zawiązane partnerstwo z Ogólnopolskim Pogotowiem dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”. Specjaliści przeszkolili pracowników dzierżoniowskich instytucji pomocowych w zakresie relacji międzyludzkich, mediacji rodzinnych, także pracy ze sprawcą i ofiarą przemocy.

W związku z licznymi działaniami na rzecz przeciwdziałania przemocy ustanowiono rok 2023 w Dzierżoniowie Rokiem Przeciwdziałania Przemocy.

Zespół do spraw osób z niepełnosprawnościami

W 2023 r. kontynuował pracę powołany w 2019 r. przez burmistrza zespół ds. osób z niepełnosprawnościami. Jest to ciało doradcze, którego zadaniem jest inspirowanie przedsięwzięć w zakresie integracji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami i realizacji praw osób niepełnosprawnych, opiniowanie projektów programów działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami i ocena ich realizacji czy podejmowanie inicjatyw na rzecz tej grupy społecznej.

W skład zespołu wchodzi 12 osób, w tym przedstawiciele burmistrza, Rady Miejskiej Dzierżoniowa oraz przedstawiciele jednostek podległych i organizacji pozarządowych działających w sferze osób z niepełnosprawnościami.

W 2023 r. zespół spotkał się sześciokrotnie na posiedzeniach, na których zajmowano się m.in. monitoringiem programów rządowych dedykowanych na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz innymi działaniami na rzecz tej grupy mieszkańców.

Fundacja Dolnośląski Uniwersytet Niepełnosprawnych prowadziła „Telefon Niepełnosprawnych” i punkt informacyjno-konsultacyjny dla osób z niepełnosprawnościami przy Sowiogórskim Centrum Komunikacyjnym.

W 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej realizował programy rządowe na rzecz osób z niepełnosprawnościami w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych:

- Program „Opieka wytchnieniowa” miał za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki, dysponować mogły czasem przeznaczonym na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. W programie wzięło udział 8 dzieci oraz 13 osób dorosłych. Łącznie świadczone 4.373 h usług opieki. Na realizację programu pozyskano 179.071 zł;
- Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” miał na celu zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. W programie wzięły udział 24 osoby (w tym 18 osób z orzeczeniem znacznym, 5 osób – z umiarkowanym i 1 osoba – z niepełnosprawnością sprzężoną). Łącznie świadczone 14.570 h usług opieki. Na realizację programu pozyskano dotację w wysokości 728.280 zł.

W 2023 r. pozyskano także dofinansowanie na modernizację dwóch lokali mieszkalnych przy ul. Nowowiejskiej 85/2 i ul. Ząbkowickiej 39/2a w celu utworzenia mieszkań chronionych wspieranych w Dzierżoniowie w ramach programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” - działanie 4.4

Tworzenie mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych.

W każdą środę w punkcie utworzonym w Sowiogórskim Centrum Komunikacyjnym od godziny 16.00 do 17.00 dyżury pełnił pan Tadeusz Skrzypek - członek zespołu ds. niepełnosprawności

Profilaktyka uzależnień

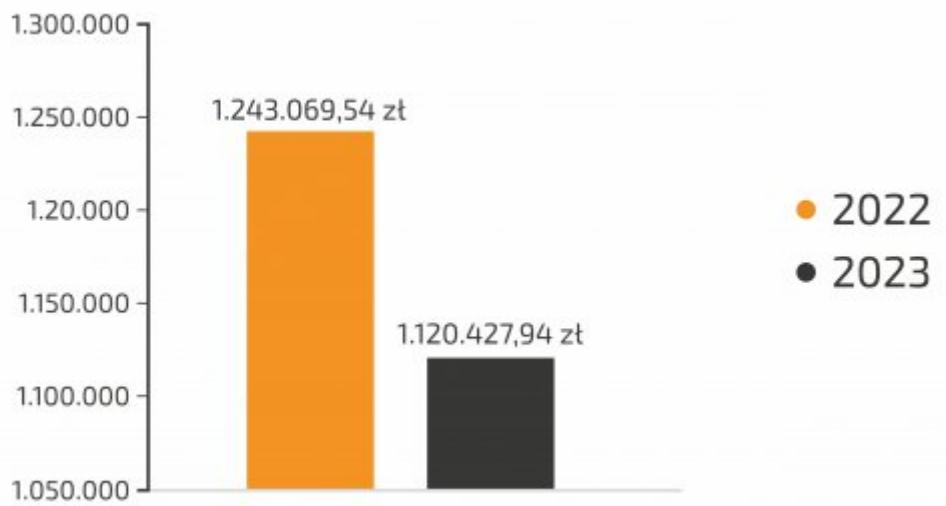
Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

W ramach programu w 2023 r. działały zespoły:

- ds. motywowania do leczenia odwykowego,
- ds. kontroli sprzedaży napojów alkoholowych,
- ds. uczestnictwa w rozprawach sądowych z wniosku komisji,
- ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży oraz problemu uzależnienia od alkoholu osób bezdomnych.

Obraz

Wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi

opis

Wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi w 2022 roku wyniosły 1 mln 243 tys. 69 zł i 54 grosze, a w 2023 roku 1 mln 120 tys. 427 zł i 94 grosze.

W 2023 r. odbyły się 22 posiedzenia Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na których pozytywnie zaopiniowano 21 wniosków złożonych przez przedsiębiorców pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży. Komisja skierowała 41 wniosków do Sądu Rejonowego, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Dzierżoniowie, w 7 przypadkach zawiesiła sprawy dotyczące zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego. Przeprowadzono 139 rozmów motywująco-interwenujących do podjęcia leczenia odwykowego.

26.000,00 zł

+4,62%

do roku 2022

Wydatki na przeciwdziałanie narkomanii

opis

W 2023 roku miasto miasto wydatkowało 26 tys. zł na przeciwdziałanie narkomanii, to o 4,62% więcej niż w roku 2022.

W ramach programu przekazano kwotę 631.264,39 zł na realizację 28 zadań oraz programów profilaktycznych przez szkoły podstawowe i jednostki podległe gminie: Dzierżoniowski Ośrodek Kultury, Miejsko-Powiatową Bibliotekę Publiczną, Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz Ośrodek Pomocy Społecznej. Zakupiono również kampanię profilaktyczną pn. „Zachowaj Trzeźwy Umysł 2023”, w której udział wzięli uczniowie ze szkół podstawowych. Ponadto przeprowadzono 34 kontrole z zakresu przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Dzierżoniowa.

Wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi w poszczególnych latach:

- rok 2022 - 1.243.069,54 zł
- rok 2023 - 1.120.427,94 zł

W ramach przeciwdziałania narkomanii przekazano 26.000 zł na realizację profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej, szkoleniowej w zakresie wczesnej profilaktyki, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Wydatki na przeciwdziałanie narkomanii w poszczególnych latach:

- rok 2022 – 24.800,00 zł
- rok 2023 – 26.000,00 zł

Sport

Miasto wspiera rozwój kultury fizycznej poprzez dofinansowanie realizacji treningów przez kluby sportowe, organizowanie i współorganizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych. Finansuje również zajęcia pozalekcyjne w dzierżoniowskich szkołach oraz wypoczynek dzieci i młodzieży.

W Dzierżoniowie można trenować m.in. takie dyscypliny sportu, jak: karate kyokushin, kolarstwo szosowe, kolarstwo BMX, piłka nożna, ręczna i siatkowa, zapasy, sumo, jiu jitsu, pływanie, bule, taekwon-do, kick-boxing, tenis ziemny, stołowy, boks, koszykówka, capoeira, gimnastyka akrobatyczna i sportowa oraz badminton.

Blisko 750 osób uczestniczyło 4 czerwca 2023 r. w kolejnej edycji Terenowego Rajdu Amatorów Kolarstwa i Turystyki TRAKT.

Organizacja sportu

Koordinacją działań związanych ze sportem zajmuje się Ośrodek Sportu i Rekreacji w Dzierżoniowie (OSiR), którego jednym z kierunków działalności jest krzewienie kultury fizycznej wśród społeczności miasta Dzierżoniowa poprzez m.in:

- organizowane imprez sportowo-rekreacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz dzieci i młodzieży,

- organizowanie imprez o charakterze masowym, w których czynny udział biorą mieszkańcy miasta,
- organizowanie zawodów sportowych o charakterze krajowym i międzynarodowym, dającym możliwość współzawodnictwa, jak również oglądania ich przez mieszkańców Dzierżoniowa,
- udostępniania bazy sportowo-rekreacyjnej oraz zapewnienia właściwej eksploatacji obiektów sportowych i rekreacyjnych,
- działalności noclegowo-gastronomicznej, działalności leczniczej (profilaktycznej i rehabilitacyjnej) oraz obsługi placów zabaw.

W 2023 r. OSiR organizował lub był współorganizatorem 33 imprez rekreacyjno-sportowych, w których wzięło udział ok. 9.350 osób. Wśród nich znalazły się m.in.:

- TRAKT,
- Gala Sportu,
- Wyścig Kolarski „Sowiogórski Tour”,
- Gala Boksu Zawodowego,
- Memoriał M. Oyamy Karate Kyokushin,
- Dzierżoniowska Liga BMX,
- Młodzieżowy Puchar Polski w Zapasach Kobiet,
- Andrzejkowe zawody pływackie
- Memoriał Romana Majby.

W 2023 roku stadion przeszedł gruntowny remont.

Hala pneumatyczna im. śp. Oskara Plinty stworzyła nowe możliwości dla dzierzoniowskich sportowców.

Dzierżoniowska Gala Sportu

W 2023 r. zorganizowano plebiscyt IX Dzierżoniowska Gala Sportu. Spośród 87 zgłoszonych kandydatur Kapituła Gali wyłoniła zwycięzców i wyróżnionych w 10 kategoriach.

Wyniki ogłosił burmistrz Dzierżoniowa Dariusz Kucharski 22 marca 2024 r. w Dzierżoniowskim Ośrodku Kultury:

- Sportowiec Dzierżoniowa 2023 - Weronika Smaczyńska - MULKS Junior Dzierżoniów,
- Trener Sportowy Dzierżoniowa 2023 - Norbert Warchoł - MULKS Junior Dzierżoniów,
- Talent Sportowy 2023 - dziewczęta - Emilia Wyka - MULKS Junior Dzierżoniów,
- Talent Sportowy - chłopcy - Maciej Kozłowski - MKS Żagiew Dzierżoniów,
- Osiągnięcie Sportowe 2023 - Maciej Kozłowski - MKS Żagiew Dzierżoniów,
- Zespołowe Osiągnięcie Sportowe 2023 - drużyna juniorów B-BALL - 1 miejsce w Dolnośląskiej Amatorskiej Ligi Koszykówki,
- Sponsor Roku 2023 - BOXMET Stanisław Pańczak, Tomasz Trawniczek (kolarstwo),
- Sport Szkolny 2023 - Szkoła Podstawowa nr 9 im. Mikołaja Kopernika w Dzierżoniowie - pływanie chłopcy,
- Ambasador Sportu Dzierżoniowskiego - Michał Ignatowski i Kacper Gębski,
- Inicjatywa Sportowa - DKS Stingers Dzierżoniów - Aleksander Kubiak, Piotr Wyrostkiewicz (siatkówka),

- Całokształt działalności na rzecz kultury fizycznej i sportu 2023 - Grzegorz Lisiak, Stefan Saliński, Ryszard Krzemiński, Zbigniew Demski.

Weronika Smaczyńska (MULKS Junior Dzierżoniów) - najlepsza zawodniczka 2023 roku.

Kultura

Działalność kulturalną miasta realizuje głównie ośrodek kultury, muzeum, biblioteka. Wzbogacają ją wydarzenia organizowane przez NGO-sy oraz indywidualnych mieszkańców przy współpracy z miastem.

Dni Dzierżoniowa to jedno z najważniejszych wydarzeń w rocznym kalendarzu wydarzeń.

Institucje kultury i działalność kulturalna

Dzierżoniowski Ośrodek Kultury

W 2023 r. DOK był organizatorem 2 spotkań jazzowych, 2 spektakli dla dorosłych, 4 wydarzeń/spektakli dla dzieci, 31 koncertów, 4 wystaw, 5 występów artystów kabaretowych i stand-upów oraz 4 konkursów dla dzieci i młodzieży, w których wzięło udział ok. 16.800 widzów.

W ramach Amatorskiego Ruchu Artystycznego (ARA) organizowane były zajęcia w pracowniach i sekcjach m.in: tańca nowoczesnego oraz ludowego, ceramiki artystycznej, plastycznej, nauki gry na instrumentach. W ośrodku działało też Koło Plastyków Amatorów, koło haftu i sztuki użytkowej, Chór Kanon, Miejska Orkiestra Dęta oraz Teatr Kątem. Ruch amatorski skupiał 390 osób.

Do najważniejszych wydarzeń kulturalnych realizowanych przez DOK należały imprezy cykliczne, takie jak: Teatralne Niedziele, Poezja na murach, XXXI Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (współorganizacja), Dzień Dziecka, Perrforma, PUB – przegląd utworów Big-Beatowych, XI Dolnośląski Przegląd Twórczości Ludowe i Artystyczne Rękodzieło 2023, Dolnośląski Konkurs Recytatorski „Pegazik” czy Dolnośląski Przegląd Plastyki Nieprofesjonalnej – Walor 2022-2023, Wielka Moc Tradycji oraz Jarmark Bożonarodzeniowy.

Szczegółowe sprawozdanie z działalności Dzierżoniowskiego Ośrodka Kultury za 2023 r. zostało przedłożone na sesji Rady Miejskiej Dzierżoniowa 26 lutego 2023 r. Znajduje się na stronie BIP Dzierżoniowskiego Ośrodka Kultury w [zakładce sprawozdania](#).

W „Galerii na piętrze” Dzierżoniowskiego Ośrodka Kultury możemy oglądać interesujące wystawy prac artystów z różnych dziedzin

Muzeum Miejskie Dzierżoniowa (MMD)

Przedmiotem działalności Muzeum Miejskiego Dzierżoniowa jest przede wszystkim gromadzenie zabytków, zbiorów i materiałów dokumentacyjnych w zakresie: archeologii, historii i kultury miasta, etnografii przemysłu lokalnego oraz detalu architektonicznego nabywanych w drodze zakupów, darowizn, przyjmowania depozytów i uzyskiwania obiektów w wyniku prowadzonych badań terenowych, a także współdziałanie z instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami o podobnych celach.

Muzeum liczy 8 sal wystawienniczych, w których znalazły swoje miejsce stałe wystawy poświęcone patronowi i historii miasta, archeologii regionu, zbiory kartograficzne i etnograficzne oraz XIX-wieczny salonik mieszczański.

W 2023 r. odbyły się wystawy czasowe pod nazwą: „Kamienne ogrody”, „Pisanki Wielkanocne z kolekcji Anny Karatyk”, „Polskie zabytkowe aparaty telefoniczne”, „Rzeźba? Twórczość Piotra Żurkowskiego” oraz wystawy czasowe, plenerowe: „Polskie symbole narodowe”, „Ostatni obrońcy Kresów Wschodnich” i „Historia Polski XX wieku na znaczkach solidarnościowych”. Wśród ponad 3 tys. eksponatów największym zainteresowaniem cieszą się pamiątki związane z Zakładami Radiowymi Diora (głównie radioodbiorniki, dokumenty i archiwalia).

Muzeum Miejskie Dzierżoniowa w 2023 r. odwiedziło 2.917 osób zwiedzających. Bilety kupiły 1.752 osoby, z wejścia bezpłatnego skorzystało 1.165 osób. Przeprowadzono łącznie 27 lekcji muzealnych na 7 różnych tematów.

[Szczegółowe sprawozdanie z działalności](#)

W 2023 r. muzeum gościło w swych murach cztery wystawy czasowe.

Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna (M-PBP)

Biblioteka posiada bardzo bogaty księgozbiór (ponad 95.217 pozycji), swobodny dostęp do półek, komputery (10 do użytku czytelników) z dostępem do internetu, kącik zabaw dla najmłodszych, a także miejsce, w której są przeprowadzane spotkania, warsztaty oraz lekcje biblioteczne.

W 2023 r. zarejestrowanych zostało 4.104 czytelników aktywnie wypożyczających. Liczba czytelników zarejestrowanych, tj. posiadających karty biblioteczne i uczestniczących w zorganizowanych przez bibliotekę zajęciach i imprezach, wyniosła 6.329. Liczba użytkowników odwiedzających bibliotekę w celu wzięcia udziału w spotkaniach autorskich, wykładach, wystawach itp. lub zasięgnięcia informacji w 2023 r. wyniosła 71.150 osób. W ciągu roku wypożyczono 170.347 pozycji.

Biblioteka w swoich zbiorach posiada 88.008 wolumenów, 549 roczniki czasopism, 6.350 pozycji zbiorów audiowizualnych, 16 elektronicznych oraz 294 gier planszowych. Łącznie 95.217 pozycji.

M-PBP wykupiła dostęp do książek elektronicznych (e-booków) na platformie libra.ibuk.pl. oraz Legimi. Dzięki temu czytelnicy mają bezpłatny, zdalny dostęp do 250.000 tytułów książek beletrystycznych, popularnonaukowych i naukowych, również w języku angielskim i niemieckim.

Placówka prowadzi również działalność kulturalno-oświatową i edukacyjną, m.in. pogadanki dla dzieci z przedszkoli, uczniów szkół podstawowych i średnich, organizuje liczne konkursy dla dzieci i uczniów szkół z terenu powiatu dzierzoniowskiego, wystawy, wykłady, prelekcje, projekty, współpracuje także z wieloma instytucjami, stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi. Organizuje spotkania autorskie, akcje promujące książki i czytelnictwo, tj. „Biblioteka Malucha”, „Dyskusyjny Klub Książki”, „Biblioteka Seniora”, oraz „Klub Podróżnika”. Jest także organizatorem ogólnopolskiej akcji pn. Narodowe Czytanie.

Szczegółowe sprawozdanie z działalności biblioteki za 2023 r. zostało przedłożone na sesji Rady Miejskiej Dzierżoniowa 26 lutego 2024 r. Znajduje się na stronie BIP Biblioteki <http://www.bip.mbp.dzierzoniow.pl/> w zakładce sprawozdania.

Oprócz wypożyczania książek i multimedialnych, biblioteka organizuje także spotkania czytelników, również tych najmłodszych.

Promocja Dzierżoniowa

Duży nacisk na różne kanały komunikowania się z mieszkańcami, nowe produkty promocyjne nawiązujący do przemysłowej historii miasta, bogata oferta wydarzeń, promocja poprzez dostrzeganie potencjału i wspieranie pasji mieszkańców. To tylko kilka aspektów budowania Dzierżoniowa nowoczesnego i budowanie marki miasta, które nastroja pozytywnie - to przede wszystkim realizacja zaplanowanych i przemyślanych strategii oraz wykorzystywanie wielu zabiegów marketingowych.

Działania i kampanie promocyjne

Do największych, regularnie realizowanych zadań miasta należą:

Współpraca z mediami

W ramach umów z redakcjami portalu Doba.pl, Telewizji Sudeckiej i Tygodnika Dzierżoniowskiego („Moje informacje”) publikowane są materiały dostarczone przez rzecznika prasowego UM i/lub Biuro Promocji oraz realizowane materiały wideo – m.in. relacje z sesji RM oraz najważniejszych w mieście wydarzeń. Okazjonalnie są również zamawiane teksty sponsorowane/reklamy dotyczące dużych wydarzeń miejskich, np. Miodobrania, w mediach regionalnych.

Druk i kolportaż Gońca Dzierżoniowskiego

W 2023 r. wydrukowano dwa wydania 16 stronicowego „Gońca” (jedno wydanie na półrocze). Każde wydanie to nakład 14.600 sztuk. Materiały do „Gońca” w całości redagują, makietują i składają pracownicy Biura Promocji. Gmina ponosi koszty druku oraz kolportażu.

Produkcja gadżetów

Zamawiane są materiały promocyjne i pamiątki, które później można kupić w Biurze Promocji lub Centrum Informacji Turystycznej. Służą też jako nagrody okazji podsumowania konkursów i wydarzeń miejskich, upominki podczas wizyt oficjalnych burmistrza i radnych, delegacji w miastach partnerskich itp. Niektóre z gadżetów dedykowane są akcjom promocyjnym, kampaniom tematycznym, takim jak np. Projekt Diora (gra Diora), TRAKT (bidony), Witajcie Maluszki (kocyki, body, kolorowanki, kredki).

Biuro Komunikacji Społecznej i Promocji UM w Dzierżoniowie kreuje i realizuje także akcje promocyjne, które nie generują dużych kosztów, ale dają dobre i bardzo dobre efekty promocyjne o zasięgu ogólnopolskim.

Sieć pomocy - Rodzina bez przemocy

To hasło projektu, który ruszył w styczniu w Dzierżoniowie i trwał cały 2023 r. Warte ponad 380 tys. zł działania zostały w całości sfinansowane z funduszy norweskich i środków krajowych (w tym działania promocyjne – kampania billboardowa, dwa briefingi prasowe, trzy konferencje tematyczne, szkolenia, konkurs dla młodzieży z pokazem filmowym w Kinie „Zbyszek”). Promocja w ogólnopolskich i regionalnych mediach: RMF, Muzyczne Radio, TVP, Fakty Wrocław, Teleexpress, Radio Wrocław.

Aktywne Miasta - rower ze śmieci

W 2023 r. Dzierżoniów walczył o miano rowerowej stolicy Polski. Dlatego przy okazji wszelkich wydarzeń rowerowych promowaliśmy aktywność z pomocą nietypowego roweru. Pojazd całkowicie z recyklingu stworzyli dzierżoniowscy modelarze, którzy w czasie pandemii mocno rozwinęli swoją działalność. Ciekawy projekt jednoślada stylizowanego na amerykański motocykl powstawał z metalowych śmieci przez dwa lata. Podczas promocji aplikacji Aktywne Miasta stał się pewnego rodzaju maskotką promującą kolarstwo. Promocja w ogólnopolskich i regionalnych mediach: RMF, Muzyczne Radio, TVP, Fakty Wrocław, Teleexpress, Radio Wrocław, Złote Przeboje, Radio Pogoda, AntyRadio, Radio Zet.

Niepowtarzalny rower dzierżoniowskich modelarzy z RC Monkey, który powstał ze śmieci, promował aktywność cyklistów w 2023 r.

Projekt Diora - sprawdź, czy w Diorze wszystko gra

Konsekwentne i sukcesywne opieranie kampanii promocyjnych na związkach Dzierżoniowa z Diorą i wydanie gry planszowej jako kolejnego elementu promocji poprzez podtrzymywanie pamięci historycznej i skojarzenia Diora=Dzierżoniów. Sumaryczny zasięg w social mediach powyżej 100 tysięcy odbiorców.

Promocja w ogólnopolskich i regionalnych mediach: RMF, Muzyczne Radio, TVP, Fakty Wrocław, Radio Wrocław, Złote Przeboje, Radio Pogoda, AntyRadio.

Gra planszowa Diora to kolejny element Projektu Diora. Gracze mają okazję wcielić się w dyrektora Diory i poprowadzić zakład, mierząc się z różnymi wyzwaniami.

Okno Artystyczne

W witrynie Biura Promocji dzierżoniowskiego ratusza funkcjonuje Okno Artystyczne. Prezentowane są w nim dzieła lokalnych artystów. Wystawa zmienia się raz w miesiącu, często swoją tematyką nawiązuje do pory roku czy cyklicznych świąt, jak Boże Narodzenie, Wielkanoc czy Walentynki. Prezentują się w nim zarówno twórcy indywidualni, jak i grupy. W 2023 r. zrealizowano 12 wystaw.

„Dzierżoniów pełen pasji”

Konsekwentne i sukcesywne opieranie kampanii promocyjnych na talencie i pasji mieszkańców miasta i skuteczne ich wykorzystanie niezmiennie przynosi dobre wyniki. Tak się stało w przypadku realizacji cyklu Dzierżoniów Pełen Pasji – w 2023 r. dzierżoniowianie tańczyli i śpiewali na największych festiwalach w Polsce i Europie, ścigali się w ekstremalnych zawodach IronMan, czy brali udział w rajdzie Złombol. Promocja w regionalnych mediach: RMF, Muzyczne Radio, Radio Wrocław, Meloradio.

Organizacja i współorganizacja wydarzeń, które kreują pozytywny wizerunek Dzierżoniowa:

- Narodowe Święto Niepodległości;
- Festyn Łączymy Pokolenia (w 2023 r. zamontowano na terenie Alei Bajkowych Gwiazd nie dwie, a jedną gwiazdę bajkowego bohatera. Koszt z montażem 7,7 tys. zł);
- Witajcie Maluszki (dwa spotkania w roku to koszt – 4.804,57 zł, w tym wynajęcie sali, bony, kwiaty, zdjęcia);

- Różowa Wstążka w październiku 2023 r.

Dzierżoniów pojawił się też w audycji „Jedyne takie miejsce” Programu 1. Polskiego Radia, które gościliśmy w kwietniu 2023 r.

Powitanie najmłodszych mieszkańców miasta przez jego burmistrza odbywa się dwa razy w roku na spotkaniu z rodzinami nowo narodzonych dzierżoniowian.

Promocja miasta poprzez sport

Gmina podpisuje roczne umowy na promocję miasta podczas wydarzeń sportowych rangi międzynarodowej. W 2023 r. takie umowy zawarte były z Mistrzem Europy Maksymilianem Palejem (taekwondo, kickboxing), Kamilem Bednarkiem (boks) i zdobywcą Korony Bałkanów Arkadiuszem Antończakiem - na łączną kwotę 10.031,53 zł.

Kolejny raz gala boksu w Dzierżoniowie była transmitowana w TVP Sport.

Promocja w liczbach w 2023 r.:

- ponad 680 informacji na stronie www.dzierzoniow.pl
- ponad 1.000 wpisów na facebookowe profile Dzierżoniów, Dzierżoniów nastraja pozytywnie, Projekt Dora, Dorota Pieszczych Samorządowiec
- ponad 480 projektów graficznych
- ponad 1000 informacji opublikowanych w mediach lokalnych i regionalnych

Kampanie promocyjne w social mediach i na billboardach:

- Podziel się posiłkiem
- Dzierżoniów nastraja pozytywnie na wakacje
- #DzierżoniówTuByłem
- Dzierżoniów Pełen Pasji
- Zabawa z historią nastraja pozytywnie
- Sieć pomocy – rodzina bez przemocy

Organizacje pozarządowe

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi realizowany był przez 49 organizacji pozarządowych. W 2023 r. na realizację zadań publicznych ogłoszono 36 konkursów, w wyniku czego podpisano 54 umowy na łączną kwotę 1.487.466,45 zł.

W 2023 r. do realizacji przyjęto również 22 oferty, udzielając organizacjom dodatkowo wsparcia w wysokości 103.034 zł z pominięciem otwartego konkursu ofert.

Działalność NGO

W 2023 r. wpłynął jeden wniosek w ramach inicjatywy lokalnej. Zostało zrealizowane zadanie pn. Wykonanie „Filmowego fotela”. Przestrzeń miasta wzbogaciła się o obiekt małej architektury - postument upamiętniający Zbigniewa Cybulskiego i Sylwestra Chęcińskiego, niezwykle osobowości polskiego filmu, związane z Dzierżoniowem.

Filmowy fotel został umieszczony w 2024 r. na wzgórzu przy ul. Piłsudskiego, naprzeciwko I Liceum Ogólnokształcącego szkoły, do której uczęszczali obaj artyści.

W sumie na realizację zadań przekazano organizacjom 1.635.500,45 zł. Do tej kwoty NGO-sy dołożyły 579.449,15 zł środków własnych. Z zadań w sumie skorzystało 13.537 osób.

Szczegółowe sprawozdanie z wykonania poszczególnych działań w ramach [Rocznego Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi](#) zostało przedłożone na sesji Rady Miejskiej Dzierżoniowa 25 marca 2024 r.

Towarzystwo Miłośników Dzierżoniowa wyróżnione

Najlepszą organizacją pozarządową w konkursie Fundacji Merkury zostało Towarzystwo Miłośników Dzierżoniowa.

W ramach podpisanej umowy partnerskiej z gminami powiatu dzierżoniowskiego oraz Fundacją Merkury z Wałbrzycha, w 2023 r. zorganizowano spotkanie „NGO – to jest to!” dla organizacji pozarządowych, którego głównym celem było budowanie współpracy pomiędzy podmiotami trzeciego sektora z terenu powiatu dzierżoniowskiego.

Spotkanie było okazją do podzielenia się wiedzą i doświadczeniami na temat działań i podejmowanych inicjatyw oraz do nawiązania aktywnej współpracy i integracji pomiędzy działającymi na naszym terenie organizacjami pozarządowymi oraz przedstawicielami samorządów gmin powiatu dzierżoniowskiego. Podczas wydarzenia panel tematyczny pod hasłem „Organizacje pozarządowe w obliczu współczesnych wyzwań” poprowadził Andrzej Rybus-Tołoczek.

Wręczono również statuetki oraz nagrody pieniężne dla najbardziej aktywnych organizacji pozarządowych w poszczególnych gminach. Najlepszą

organizacją pozarządową Dzierżoniowa zostało Towarzystwo Miłośników Dzierżoniów. Nagrody finansowe dla organizacji ufundowała Fundacja „Merkury” z Wałbrzycha.

Sfera

W 2023 r. swoje działania na terenie miasta kontynuowała nieformalna grupa „SFERA” działająca na rzecz dzierżoniowskiej młodzieży.

Na przestrzeni całego roku, przy finansowym i organizacyjnym wsparciu miasta, zostały zorganizowane następujące wydarzenia: „Game of Dzierżoniów” czyli rywalizacja sportowa dla grup i osób indywidualnych, „Matura to bzdura on tour” - rywalizacja poszerzająca horyzonty i wiedzę ogólną uczestników, warsztaty taneczne „Future Pace Workshops”, a następnie zawody taneczne w randze zawodów międzynarodowych „Future Pace battle”.

Młodzi mieszkańcy Dzierżoniowa mogli również wziąć udział w grze terenowej „Dzierżoniów Kulturalny Express” oraz koncercie Performa + Kacper Błoński.

Na Future Pace Battle zjechali tancerze z Polski wielu krajów Europy.

Współpraca partnerska

Dzierżoniów związany jest umową partnerską z dwoma miastami w Polsce - Kluczborkiem i Serockiem - oraz czterema miastami poza granicami Polski - Lanškroun (Czechy), Bischofsheim (Niemcy), Hajdúszoboszló (Węgry), Nantwich (Anglia).

Zakres i efekty współpracy

Współpraca z Serockiem dotyczyła majowej wizyty delegacji z Dzierżoniowa podczas Święta Patrona Serocka św. Wojciecha, wizyty delegacji z Serocka podczas sierpniowego Miodowego Święta Dzierżoniowa. Również w sierpniu odbył się turniej piłkarski Twin Cities Cup w Jadwisinie młodzieży z rocznika 2013, w którym uczestniczyli młodzi piłkarze z Dzierżoniowa.

W ramach współpracy z Kluczborkiem odbyły się trzy wydarzenia. W sierpniu delegacja z Kluczborka uczestniczyła w Miodowym Święcie Dzierżoniowa, natomiast w październiku delegacja z Dzierżoniowa brała udział w uroczystościach z okazji 117. rocznicy śmierci ks. dr. Jana Dzierżona w Łowkowicach. W grudniu w Dzierżoniowie odbył się X Turniej Oldbojów o Puchar Burmistrza Miasta, w którym wzięła udział drużyna Oldboje Kluczbork.

Współpraca z Lanškroun obfitowała w wiele wspólnych działań. W lutym delegacja z Czech uczestniczyła w Przeglądzie Utworów Big-Beatowych w DOK-u, w czerwcu w imprezie „TRAKT”. W listopadzie miało miejsce spotkanie dotyczące ustalenia działań dotyczących zaplanowania wspólnych projektów na najbliższe lata. Delegacja z Dzierżoniowa natomiast odwiedziła Lanškroun w lutym podczas konkursu Kalibr Cup oraz podczas corocznej imprezy Masopust. W maju miała miejsce wizyta dzierżoniowskiej delegacji złożona z dyrektorów szkół podstawowych podczas konkursu techniczno-edukacyjnego Microtela.

We wrześniu przedstawiciele Towarzystwa Miast Partnerskich Dzierżoniowa wraz z delegacją z Urzędu Miasta licznie wzięli udział w 53. edycji corocznej imprezy turystyczno-rekreacyjnej Lanškrounska Kopa.

Działania dotyczące współpracy z Hajdúszoboszló to wizyta delegacji z Węgier podczas Miodowego Święta Dzierżoniowa oraz wizyta delegacji z Dzierżoniowa we wrześniu z okazji Drugiego Spotkania Miast Partnerskich w Hajdúszoboszló.

Festiwal Piosenki Klasowej organizowany jest przez SP3 w ramach współpracy z Lanskroun

Komunikacja publiczna

W 2023 r. komunikacja publiczna realizowana była w ramach porozumienia międzygminnego zawartego 1 lipca 2009 r. pomiędzy gminami powiatu dzierzoniowskiego (z wyłączeniem gminy Łagiewniki) i gminy Stoszowice. Zgodnie z porozumieniem międzygminnym operatorem systemu była gmina Bielawa.

Organizacja transportu zbiorowego

Współpraca międzygminna umożliwia rozwijanie przyjaznego systemu transportu publicznego, który pozwala na przemieszczanie się mieszkańców pomiędzy gminami przy jednoczesnej optymalizacji liczby linii komunikacyjnych wraz z dostosowaniem liczby kursów

oraz taboru, jednolitym system biletowym, jednolitymi zasadami ulg i zwolnień.

Organizowana przez gminy komunikacja publiczna umożliwia przemieszczanie się mieszkańców Dzierżoniowa na kierunkach: Dzierżoniów-Bielawa, Dzierżoniów-Jodłownik, Dzierżoniów-Grodziszczce, Dzierżoniów-Rościszów, Dzierżoniów-Kamionki, Dzierżoniów-Bratoszów, Dzierżoniów-Niemcza, Dzierżoniów-Przerzeczyn Zdrój, Dzierżoniów-Kietlin, Dzierżoniów-Piława Górna.

W 2023 r. zostały utworzone nowe linie na kierunkach do Uciechowa, Kiełczyzna, Tuszyzna, Kiężnica oraz Nowizna i Mościsko. Łączna liczba kilometrów przejechanych przez autobusy w ramach porozumienia międzygminnego wyniosła 2.536.209, z tego na terenie Dzierżoniowa 880.741 km.

Uzupełnieniem gminnej komunikacji autobusowej jest komunikacja publiczna organizowana przez podmioty prywatne na kierunkach Dzierżoniów-Wrocław, Dzierżoniów-Świdnica, Dzierżoniów-Ząbkowice Śląskie.

Poza komunikacją autobusową mieszkańcy mają dostęp także do komunikacji kolejowej organizowanej przez województwo dolnośląskie, która pozwala przemieszczać się na kierunkach Dzierżoniów - Wrocław (przez Jaworzynę lub przez Sobótkę), Dzierżoniów - Legnica, Dzierżoniów - Kłodzko/Kudowa Zdrój. Istotnym elementem systemu komunikacyjnego powiatu dzierżoniowskiego jest Sowiogórskie Centrum Komunikacyjne, które skupia w jednym miejscu wszystkie dostępne dla mieszkańców formy transportu, tj. komunikację autobusową powiatową, krajową, międzykrajową oraz komunikację kolejową.

Dzięki takiemu rozwiązaniu transport publiczny staje się bardziej przyjazny dla pasażerów, a tym samym realizowane są cele związane z równoważonym transportem.

Od 1 stycznia 2024 r. operatorem systemu jest powołany przez gminy oraz Starostwo Powiatowe w Dzierżoniowie Związek Powiatowo-Gminny Sowiogórskie Autobusy.

Sowiogórskie Centrum Komunikacyjne umożliwia mieszkańcom i turystom korzystanie z różnych form transportu. Samochody można zostawić na parkingu, przesiąść się w autobus lub pociąg i pojechać dalej.